

NOVI TAVNIK

GLASILO OBČINSKIH ORGANIZACIJ SZDL CELJE, LAŠKO, SLOVENSKE KONJICE, ŠENTJUR, ŠMARJE PRI JELSAH IN ŽALEC

POGLED V DELITEV

Ne gre toliko za tehniko, čeprav je v tem primeru začetek vsega in pogoj za dosego cilja. Važnejši je namen. Toda, ker sta obe komponenti neločljivo povezani, zasluži delo, ki ga opravlja služba za avtomatsko obdelavo podatkov celjskega zavoda za napredek gospodarstva za kolektiv tovarne nogavic v Polzeli, vso pozornost.

Delo teče že skoraj dve leti. Tiho, kakor da bi bilo nepomembno. Pa ni. Kakor da bi šlo za samo igro tehnike, računalnikov. In vendar je tu najvažnejši človeški faktor. Tisti delavec, ki je šele zdaj začel bolj razmišljati in odločati o delitvi ustvarjenega dohodka. S pomočjo stroja, elektronskega računalnika, je dobil natančen pogled v ustvarjeni dohodek. Nesporno je dejstvo, da ga prejšnja delitev dohodka ni povsem »usvojila«. Bilo je nekaj, kar je moralo biti in kar je šlo iz »drugega« žepa. In četudi ni bilo tako, se je njegov odnos do te delitve zdaj bistveno spremenil. Spremenil tudi zavoljo tega, ker neposredno posega v družbeno in drugo dejavnost, ker postaja soodgovoren za delo interesnih skupnosti in za rešitev številnih drugih vprašanj skupnega pomena. Od delitve njegovega ustvarjalnega dohodka zavisijo programi samoupravnih interesnih skupnosti in še marsikaj.

Članom kolektiva tovarne nogavic v Polzeli je elektronski računalnik in nov način obračunavanja osebnih dohodkov odprl okno v ta svet. Obračunski listi osebnih dohodkov jim vsak mesec sproti povedo ne samo to, koliko so zaslužili, marveč tudi, kakšne so prispevne stopnje za posamezne dejavnosti, kolikšen je znesek, ki ga od bruto dohodka odvajajo za zdravstvo, šolstvo, kulturo... kako je z drugimi odtegljaji in podobno. Po zaslugi avtomatske obdelave podatkov so boljše seznanjeni z osnovnimi vprašanji svojega dela, vrednosti dela in delitve dohodka. Tako mu je avtomatski stroj omogočil, da v večji meri kot doslej uveljavi svoje samoupravljalske pravice in dolžnosti. Po zaslugi takšnega načina obračunavanja, po katerem je sleherni delavec do podrobnosti seznanjen s strukturo svojega osebnega dohodka in z vsemi odtegljaji, prispevki in podobno, se tudi močneje kot doslej uveljavlja neposredno delavčevu samoupravljanje. Po zaslugi stroja torej kvaliteten premik v samoupravnih odnosih!

V tovarni nogavic v Polzeli opravlja tak način obračunavanja osebnega dohodka zavod za napredek gospodarstva v Celju. In ko smo organizatorja in programerja tega dela pri zavodu Slavka Terčeta vprašali, kako to delo poteka, je orisal, ne samo tehnično, marveč tudi vsebinsko plat. Računalnik opravi to delo v razmeroma kratkem času. Za mesečni obračun osebnih dohodkov kolektiva tovarne nogavic v Polzeli potrebuje okoli dvajset strojnih ur. Če bi hoteli tak obračun uveljaviti po starem sistemu, ročno, bi potrebovali ne samo več ljudi, marveč tudi neprimerno več časa. Vrh tega je zdaj zajamčena večja točnost izračunov, čeprav so napake, predvsem zaradi napačnih vhodnih podatkov, še vedno možne. Toda, navzlic temu jih je zdaj za okoli 95 odstotkov manj kot jih je bilo prej. In še te, ki se morebiti pojavljajo, so manjše in ne vplivajo bistveno na dohodek.

Pot, ki so jo v Polzeli ubrali s pomočjo celjskega zavoda za napredek gospodarstva, je pomembna predvsem zaradi tega, ker so s pomočjo avtomatske obdelave podatkov, v tem primeru celotnega obračuna osebnega dohodka, okrepi samoupravljalski položaj slehernega delavca.

M. BOZIC

Z UREDNIKOVE MIZE

Najprej opravičilo — v zadnji številki NT nam je tiskarski škrat zagodel pri objavljanju podlistka Desetletje uspehov in tešav kozjanskega šolstva. Danes s podlistkom nadaljujemo in se bralcem ter avtorju opravičujemo.

Svoj prostor v NT je dobil nov roman Hči grofa Blagaja. Boste videli, da vam do všeč. Težko je bilo izbrati, to sem že napisal, a najbolj smo se v redakciji ogreli za Hči grofa Blagaja. Pravočasno si oskrbite vsa nadaljevanja.

Leteče uredništvo v Slivnici je uspelo. Kako, o tem pišemo danes v NT.

Nagrada igra 10 X 1000 nam je odkrila kar precejšnje število novih sodelavcev. Moram reči — zelo smo zadovoljni. Le iz delovnih organizacij bi radi več prispevkov.

Prihodnje leteče uredništvo bo v Vrbju pri Zalcu.

Vaš urednik

Takšnih posnetkov, kot je zgornji, smo v letošnji zimi zelo malo objavili ali pravzaprav nič. Razumljivo, saj ni bilo snega! Zdaj, ko štejemo prve dni cvetoče pomladi, pomešane z dežjem in snegom, pa nam je bila dana priložnost, da lahko kot spomin na »zimске« dni objavimo sliko, posneto na Golteh, kjer je v teh dneh prava gneča. To je razumljivo, saj želijo vsi ljubitelji belih poljan vsaj v pomladnih dneh ujeti nekaj tistega, kar jim prej ni bilo dano. Razumljivo je, da so zato tereni na Golteh v teh dneh polni. Smučarji prihajajo z vseh vetrov, samo da bi se malo podrčali po opojnem snegu. Na posnetku vidimo mlade tekmovalce, ki so nastopili na občinskem prvenstvu Zalca v veleslalomu. Veselje je bilo (zaradi zmag in snega) veliko, kar pa je tudi razumljivo. Ko bi le še ostalo nekaj dni tako, pa čeprav je pomlad!

Foto: TONE TAVČAR

RESEVNA PRED TRIDESETIMI LETI

Prva proslava večjega obsega v okviru 30-letnice osvoboditve je bila planirana pri spomeniku na Resevni. Zaradi slabih vremenskih razmer, ki so onemogočile dostop na Resevno, je bila proslava krajevnega praznika pred spomenikom v Šentjurju. Kulturni program je pripravila mladina iz Kmetijske šole in iz osnovne šole, pozdravni govor pa je imel prof. dr. Marjan Zagar.

Zakaj je bil 18. marec izbran za šentjurski praznik?

V zariji svobode je na ta dan, pred 30-letni na bližnji Resevni, ki je znana po svojih obširnih gozdnih kompleksih, prišlo do težkih in krvavih borb. Na tem področju so se takrat zadrževali okrajni odbor in komite, nekaj članov okrožnega odbora za Kozjansko, zaščitni vod, specialni vod Kozjanskega odreda in II. bataljon Kozjanskega odreda. 700 nemških vojakov je izvedlo manever in ob zori napadlo partizane, ki jih je bilo skupno le okrog 200. Po

celodnevni krvavi borbi je bil zvečer boj končan. Globoča na južni strani Resevne, kamor je bil bataljon stisnjen, je bila polna padlih borec, med katerimi je bil komandant bataljona Andi — Šepelavec, kurirji, vsi borci specialnega voda s komandirjem Poldijem Slapškom-Gajstom. Ob vrhu Resevne, kjer je sedaj spomenik, je padla Cvetka Jerinova, članica oblasnega komiteja SKOJ, in Dušan Lah, pomočnik načelnika za veterino pri glavnem štabu NOV Slovenije. 120 borec je izkpravelo, ko je večji del naše države že bil osvobojen.

E. RECNIK

PREDLOG

UPOKOJENCEM ŠE 5%

Predlog družbenega dogovora, s katerim naj bi se pokojnine povečale še za 5 odstotkov, veljale pa naj bi od prvega januarja letošnje dalje, pomeni realizacijo rešitve družbenega dogovora o skupni in splošni porabi. Tako bo odpravljeno neugodno razmerje med povprečno starostno pokojnino in povprečnim osebnim dohodkom v republiki.

S prvim januarjem letošnjega leta so bile pokojnine povečane le v obliki akontacije po približni oceni primerjav rasti življenjskih stroškov in osebnih dohodkov v lanskem letu. Tako so upokojenci dobili letos za 15 odstotkov višje pokojnine ter 40 dinarjev draginjskega dodatka.

Ko bodo predlog družbenega dogovora, ki naj bi upokojencem zvišal pokojnine za 5 odstotkov, potrdile tudi ustrezne institucije in izvršni svet, bodo upokojenci dobili povišane pokojnine, izplačane od prvega januarja letos.

40-LETNICA ZLETA SVOBOD

30.000 LJUDI NA PROSLAVI

Celje bo 14. junija zbirališče delovnih ljudi iz vse Slovenije. Kar deset posebnih vlakov in več kot dvesto avtobusov bo pripeljalo približno 30.000 udeležencev iz vsakega slovenskega kraja na proslavo 40-letnice Zleta Svobod. Tako bo skupaj s Celjani in okoličani približno 30.000 udeležencev proslave.

Urejeni bodo posebni zbirni centri, kjer se bodo udeleženci zbirali do 9. ure dopoldne, nato pa v organizirani povorki krenili na prizorišče proslave v celjski mestni park.

Več kot tisoč pevcev bo zapelo na prostoru ob drsališču, ki je sicer namenjen gledalcem, za govornike pa bo pripravljen poseben oder. Nekaj tisoč udeležencev proslave bo našlo prostor še na obeh igriščih, ostali pa v njihovi neposredni okolici.

Proslava se bo pričela ob 10. uri, ko bo predvidoma govoril Stane Dolanc, sekretar IK CK ZKJ.

Organizator bo na proslavo povabil tudi vse še živeče udeležence Zleta Svobod, ki je bil l. 1935 v Celju.

Po proslavi se bodo lahko udeleženci »okrepčali« s toplim obrokom in zaplesali na dveh posebej pripravljenih plesiščih.

V času pred proslavo in seveda na dan proslave bo v Muzeju revolucije odprta posebna razstava, izdali pa bodo tudi brošuro s spominskim gradivom o Zletu Svobod.

Celjani se vneto pripravljajo, da bodo kot domačini vestno izpolnili svojo vlogo.

M. S.

DOM POHIŠTVA CELJE
ZIDANŠKOVA 10 — Telefon 23-771

SPALNICA L 4

— lepo okolje za
lepo spanje!

NOVI TEDNIK MED DELEGATI

POZIV TEMELJNIM SAMOUPRAVNIM ORGANIZACIJAM IN SKUPNOSTIM,

DA NAROČIJO GLASILO SKUPŠČINE SR SLOVENIJE ZA DELEGACIJE IN DELEGATE

Skupščina SR Slovenije je v začetku letošnjega leta začela izdajati »Poročevalca« kot uradno glasilo za obveščanje delegacij in delegatov temeljnih samoupravnih skupnosti in organizacij. Njegova naloga je za zgoščen način in pravčasno posredovati skupnostim in delegacijam skupščinsko gradivo, o katerem delegati odločajo v zborih, in zagotoviti še druge pomembne informacije iz dela Skupščine. Njenega izvršnega sveta in upravnih organov. Poleg tega bo »Poročevalec« po dogovoru med Skupščino SFRJ in skupščinami republik in pokrajin prinašal na enak način obdelano tudi njeno gradivo, saj izhajata obe skupščini iz enotne delegatske osnove. »Poročevalec« bo izhajal dvakrat na mesec, po potrebi pa tudi v posebnih številkah.

Gre potemtakem za glasilo, ki pomeni v celotnem sistemu informiranja delovnih ljudi in občanov in njihovih skupnosti in delegacij

enega izmed osnovnih pogojev za njihovo delo tako v delegacijah kot v konferencah delegacij, v občinskih skupščinah, v republiški skupščini in Skupščini SFRJ. Z njim si bodo delegacije pomagale pri opravljanju dolžnosti, ki jim jih nalagajo delovni ljudje in občani, in pri uresničevanju njihovih pravic, da so obveščeni o vsem, kar je predmet razpravljanja in odločanja v skupščinah.

Upoštevaajoč dosedaj in izkušnje, stališča družbenopolitičnih organizacij, predvsem pa ustavno določilo o tem, da so temeljne skupnosti dolžne zagotavljati pogoje za uspešno delo — in obveščenost sodi med take bistvene pogoje, sodimo, da smo s skupnimi močmi Skupščina SR Slovenije, Skupščina SFRJ in temeljne skupnosti dolžni zagotoviti, da se ti pogoji uresničijo tudi na ta način, da bo »Poročevalec« redno na voljo vsem, ki ga potrebujejo.

Zato pozivamo delavske svete temeljnih organizacij združenega dela, svete krajevnih skupnosti, vodstva samoupravnih interesnih skupnosti, vodstva družbenopolitičnih organizacij, občinske skupščine in druge interese, da se nanj naročijo, in sicer na naročijo toliko zvočkov, kolikor je po njihovem mnenju potrebno za zadostno informiranost njihovih skupnosti in delegacij.

»Poročevalca« naročite na naslov: Skupščina SR Slovenije, Subičeva 4, 61000 Ljubljana. Začasna letna naročnina znaša din 80. »Poročevalec« bo na voljo tudi v prodaji po 3 din za redno številko. Prosimo za natančne naslove skupnih in posamičnih naročnikov.

Predsedstvo skupščine SR Slovenije
Izvršni odbor republiške konference socialistične zveze Slovenije

Izvršni odbor predsedstva republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije

ŽALEC: ZANIMIVO VPRAŠANJE

Na zadnji seji vseh zborov občinske skupščine v Žalcu je delegat občinske konference ZSMS zastavil izredno zanimivo delegatsko vprašanje. Zanimalo ga je, kako bo vplivala gradnja dimnika za trboveljsko cementno na čistost ozračja v Savinjski dolini in ali analiza o gradnji tega dimnika rešuje tudi to vprašanje.

Kakšen bo odgovor?

B. S.

KONJICE: IS O PORABI

Konec prejšnjega tedna je bila v Slovenskih Konjicah seja izvršnega sveta občinske skupščine. Člani so razpravljali o osnutku odloka o odpravi občinskih skladov ter predlagali, naj bi sklade prenesli v domeno samoupravnih interesnih skupnosti. Le nekateri skladi, kot na primer komunalni in gasilski sklad, naj ostanejo v domeni skupščine še tako dolgo, dokler ne bodo ustanovljene interesne skupnosti za ta področja. Člani izvršnega sveta so na svoji seji obravnavali tudi osnutek samoupravnega sporazuma o ustanovitvi sveta osmih občin, predlog sporazuma o združevanju sredstev za pospeševanje kmetijstva, govorili pa so tudi o proračunski porabi občine Slovenske Konjice za leto 1975. Razpravljalci so predlagali nekatere spremembe pri predlogu izdatkov občinskega proračuna, med drugim pa so predlagali tudi dodaten člen v predlogu, ki naj bi začasno omejil proračunsko porabo v višini 2 odst. O tem, kot tudi o vseh ostalih predlogih izvršnega sveta, bodo danes razpravljali tudi delegati vseh treh zborov občinske skupščine.

D. S.

DELAVCI V COMETU

ZA DOBRO VSEH

Konec lanskega leta je bila dograjena nova upravna stavba organizacije združenega dela Comet iz Zreč, v kateri so poleg poslovnih prostorov uredili tudi kuhinjske prostore in opremili novo jedilnico. Tako so v Cometu dokončno uredili družbeno prehrano svojih delavcev, ki lahko v lepo urejeni jedilnici s svojimi družinskimi člani tudi kosijo.

No, kljub temu me je zanimalo, kako v Cometu skrbijo za družbeni standard svojih delavcev. Kako rešujejo stanovanjske probleme svojih delavcev, kako je poskrbljeno za njihovo rekreacijo, kako organizacija rešuje probleme otroškega varstva svojih delavcev in drugo. O vsem tem sem se pogovarjala s predsednikom sindikalne organizacije v Cometu, Dragom Klimo ter z Barbaro Potočnik in Srečkom Pecem.

Posluš za probleme

Kako sindikalna organizacija v Cometu rešuje življenjske probleme svojih delavcev?

Drago Klima: »V naši organizaciji združenega dela poskušamo dvigniti življenjski standard delavcev na več načinov. Tako smo v novi upravni stavbi uredili prostore jedilnice in s tem zagotovili družbeno prehrano za delavce. Poleg tega poskušamo v Cometu organizirati tudi rekreacijo za svoje delavce, saj se že pogovarjamo

z osnovno šolo v Zrečah, da bi nam nekaj ur tedensko odstopila svojo telovadnico. Mislim, da bo za rekreacijo delavcev poskrbljeno tudi v novem domu teritorialnih enot, ki ga gradijo v Konjicah in v katerem bodo organizirali rekreacijo za delavce vseh konjiških kolektivov. V program sindikalne organizacije smo si zadali tudi nalogo, da bomo uredili letovanja naših delavcev. V ta namen gradimo manjšo brunarico na Rogli, v načrtu pa imamo tudi odkup hiše na morju, ki bi služila trem ali štirim družinam naših delavcev za ugodno letovanje.

Moram povedati, da je naša organizacija združenega dela prisluhnila tudi problemom otroškega varstva delavcev. Ker se zavedamo, da veliko naših delavcev potrebuje varstvo za svoje otroke, smo prispevali določeno vsoto denarja za izgradnjo novega vrta v Zrečah. Letos gradimo v Zrečah dva stanovanjska bloka za delavce Kovaške industrije in naše organizacije. Mi smo v teh blokih odkupili 17 stanovanj in tako rešili prav vse stanovanjske probleme naših delavcev. Mislim, da smo za družbeni standard naših delavcev že veliko storili, upam pa, da bomo v prihodnjih letih storili še več.«

Stanovanjska stiska

Ste ena tistih delavk, ki nujno potrebuje stanovanje. Se stanovanja zelo veselite?

Barbara Potočnik: »Mislim, da bodo s tem, ko bom dobila stanovanje, rešeni vsi moji problemi. Z mojem stanovanjem v stanovanju, ki je zelo majhno, poleg tega pa tudi vlažno. Zato, da sploh lahko stanujem v njem, morava lastnikom tudi pomagati na polju in v hiši. Imava otroka, ki je trenutno v varstvu pri starših, vendar pa si močno želiva, da bi ga dala v vrtec, kjer bi bil v družbi s svojimi vrstniki. Tudi o rekreaciji in letovanju se zaenkrat ne morem pogovarjati, kajti za odhiti sploh nimam časa. Res, vsi moji problemi bodo rešeni takrat, ko bom dobila stanovanje!«

Ali ob svojem delu potrebujete tudi rekreacijo za boljše počutje?

Srečko Pec: »Mislim, da bi moral sindikat čimprej organizirati rekreacijo za svoje delavce. V Cometu je zaposlenih tudi veliko mlajših delavcev, ki potrebujejo rekreacijo in bi enkrat tedensko z veseljem obiskovali zreško telovadnico. Vendar pa se mi zdi pomembnejše to, da bomo v Cometu čez nekaj mesecev rešili življenjske probleme naših delavcev, kajti zgradili bomo stanovanja in poskrbeli tudi za varstvo otrok v novem vrtcu v Zrečah. Šele nato, ko bodo osnovni življenjski problemi delavcev rešeni, bomo pristopili k boljšemu organiziranju rekreacije in letovanju delavcev.«

DAMJANA STAMEJČIČ

Išče se zapisnikar

Nalašč sem naslov zapisal v napačni slovnični rabi, da bi zbudila v oči. Zbudila tako, kot zbuje primer, kako so v eni od primernih krajevnih skupnostih razpravljali o kandidatih za delegate v krajevno organizacijo SZDL. Povsem normalno je, da so vodstva političnih organizacij v skrbi, da bi najbolj izpostavljene funkcije v krajevni organizaciji SZDL bile zasedene s sposobnimi in dela voljnimi krajani. Seveda so pri tem govorili o konkretnih ljudeh. Toda pri razpravi, kdo naj bi bil sekretar izvršnega odbora krajevnih konference, se je malce zapletlo. Medtem ko so nekateri predlagali za sekretarja občana, ki ima v krajevni skupnosti že ugled in je s problemi dokaj temeljito seznanjen, so drugi silili s pravkar priseljeno občanko, ki ima trgovsko šolo in baje odlično obvlada stenografijo in strojepisje. Utemeljevali so, slednji namreč, da je kot nalašč za sekretarja, ker bo lahko zelo dobro pisala zapisnike.

Ze to je narobe, da nekomu prisodimo samo sposobnost zapisovanja misli in besed ostalih občanov, ne pa tudi, da bi utegnil biti tudi sicer ustvarjalni v kreiranju krajevnih politike.

Se bolj pa je narobe, kako si predstavljamo vlogo in odgovornost sekretarja izvršnega odbora SZDL v krajevni organizaciji? Če namreč mislimo, da je pisanje zapisnikov njegova poveljavna dolžnost, potem hudo malo vemo o tej zadevi. Organiziranost SZDL se po svoji obliki, vsebini in metodi v občinske ravni nadaljuje tudi v krajevno organizacijo. Predsed-

stvo kot najvišji organ SZDL v krajevni skupnosti oblikuje politiko, načrtuje, sprejema in potrjuje program dela, razpravlja o poglavitnih vprašanjih interesov in družbenega življenja občanov v krajevni skupnosti. Zato je sestav konference tudi delegatski, tako po teritorialni, kot po vsebinski razvejanosti interesov in tudi v povezanosti vseh političnih organizmov v krajevni skupnosti. Izvršni odbor pa je uresničevalec sklepov konference in zato brez dvoma veliko bolj operativno in nujno tudi veliko bolj delovno politično telo. Zatorej je položaj sekretarja v tem telesu, njegova naloga neprimerno bolj zapletena, kot je pisanje zapisnikov. Najbrž bo sekretar organizacije tisti, ki bo moral posredno ali neposredno biti v tesnem stiku s svetom krajevnih skupnosti, z družtvi, organizacijami, z delegacijo krajevnih skupnosti za skupščino občine in z delegacijo za samoupravne interesne skupnosti. Pravzaprav je predvsem učinkovito funkcioniranje samoupravnih organizmov v krajevni skupnosti ena poglavitnih dolžnosti izvršnega odbora, da ne omenimo vseh ostalih dolžnosti — od socialnih, preko kmetijskih problemov, organiziranje solidarnosti občanov v skupnih akcijah in tako naprej.

V vsaki krajevni skupnosti bo treba skrbno iskati pravega človeka za funkcijo sekretarja izvršnega odbora, ki pa naj bi ne pisal zapisnika sam, če bo hotel dobro voditi seje. Saj nismo v času, ko je bila pismenost redkost!

JURE KRAŠOVEC

Drago Klima

Barbara Potočnik

Srečko Pec

DOGODKI

ŽALEC: ODBOR ZA URESNIČEVANJE REFERENDUMA

Na zadnji seji vseh zborov občinske skupščine so delegati imenovali člane odbora za uresničevanje programa izgradnje družbenih objektov po referendumu. Za predsednika 29-članskega odbora so imenovali FRANCA ŽUZEJA, iz TOZD strojna postaja, za podpredsednika pa VIKTORJA DRAMO, direktorja Zarje. Imenovali so tudi devetčlanski izvršni odbor, katerega predsednik je DOLFE NARAKS iz Garanta, podpredsednik pa LEOPOLD BONAJA, direktor Minerve. V odboru bodo delovali tudi pododbori za šolstvo, otroško varstvo, zdravstvo, komunalno, objekte splošnega pomena in krajevne skupnosti. B. S.

ŠTUDENTJE: USTANOVNA SKUPŠČINA

Studentje z območja celjske občine, ki študirajo na mariborskih visokih šolah, so imeli v začetku tedna ustanovno skupščino. Na njej so razpravljali o mnogih problemih, nanjo pa so povabili vse predstavnike družbenopolitičnih organizacij Celja. Pogovarjali so se predvsem o povezovanju z domačo občino, o vključevanju v domače akcijske programe, uresničevanju družbenega dogovora o stipendiranju, kadrovski politiki v občini, informiranosti, finančanju dejavnosti kluba ter o drugih aktualnih problemih, ki živo zadevajo vse mariborske študente.

VOJNIK: RAZŠIRITEV POKOPALIŠČA

Po urbanističnem programu za Vojnik je bila graditev oziroma razširitev pokopališča predvidena na novi lokaciji južno od ceste Vojnik—Smartno v Rožni dolini. Sedanje pokopališče pa naj bi postopno opustili in preuredili v park. Toda, ker za uresničitev tega načrta ni sredstev, se je investitor odločil za razširitev starega pokopališča. Tako bodo rešili vprašanje za nekaj let. Po tem načrtu je razširitev predvidena na severnem predelu sedanjega pokopališča in pomeni delni poseg v obdelano in delno neobdelano zemljišče. Kot vse kaže, bodo ob tej priložnosti uredili tudi mrljiko vežico.

Ker pa je predvidena rešitev delni odmik od urbanističnega načrta za Vojnik, je izvršni svet celjske občinske skupščine to spremembo tudi potrdil.

STRMEC: 80 MLADIH VARČEVALCEV

Družina pionirskih hranilnic v osnovnih šolah, ki dela pod okriljem celjske podružnice Ljubljanske banke, ima zdaj na širšem celjskem območju že sedemdeset članov. Prejšnji teden so namreč na podružnični osnovni šoli v Strmcu pri Vojniku ustanovili svojo pionirsko hranilnico, sedemdeseto po vrsti in vanjo zajeli vse učence, to pa je nekaj nad osemdeset mladih varčevalcev. Na zboru so izvolili tudi sedemčlanski svet hranilnice in za njegovega predsednika Ireno Stimulak, učenko četrtega razreda. Meniorske obveznosti pa je sprejel učitelj Ivo Modričančič. Sicer pa je prisrčen doprtek izpopolnil tudi direktor celjske mestne hranilnice Aleksander Videčnik, ki je otrokom govoril ne samo o dolgoletni tradiciji denarnega varčevanja na celjskem območju, marveč tudi o pomenu pionirskih hranilnic.

LJUBNO OB SAVINJI: ORGANIZATOR OBČINSKEGA PRAZNIKA

Medtem ko je bila lanska proslava praznika moziške občine v Gornjem gradu, združena s proslavo tridesete obletnice osvoboditve Gornje Savinske doline, bodo letošnje prireditve v počastitev 12. septembra 1944. leta in tridesete obletnice osvoboditve sploh na Ljubnem ob Savinji. Ob tej priložnosti bodo na Ljubnem odprli prizidek osnovni šoli in prav gotovo tudi novo proizvodno halo domačega gradbenega podjetja. Sicer pa bodo to slavnje poveljali še z drugimi delovnimi zmagami v kraju.

VERONA IN CELJE: POBRATIMSTVO

Kot vse kaže, bodo prijateljske vezi med sindikalnimi organizacijami Celja in italijansko Verono, ki trajajo že nekaj let in so dobile trdnje osnove ne samo po lanskem kongresu slovenskih sindikatov v Celju, marveč tudi po nedavnem obisku celjske sindikalne organizacije v Italiji, prešle še na obe mesti. Minule dni se je namreč v Veroni pod vodstvom predsednika celjskega občinskega sindikalnega sveta Ivana Kramerja mudila delegacija celjskih sindikatov. Ob tej priložnosti so predstavniki obeh organizacij podpisali listino o trajnejšem medsebojnem sodelovanju, ki se bo uveljavilo zlasti v menjavah delovnih in drugih izkušenj.

Celjsko sindikalno organizacijo pa je sprejel tudi župan mesta Verone, ki je izrazil željo, da bi prišlo med obema mestoma do pristnejših in pobratimskih stikov.

LAŠKO: IZOBRAŽEVANJE REZERVNIH VOJAŠKIH STAREŠIN

Minuli teden je občinski odbor rezervnih vojaških starešin analiziral lanskoleto izobraževalno akcijo in ugotovil, da je okoli 80 odstotkov članov organizacije uspešno opravilo tako teste iz vojaškega znanja, kot tudi praktični preizkus v orientacijsko taktični nalogi ter streljanju. Problem so nekateri posamezniki, ki se ne udeležujejo predavanj, pa tudi vaj, ki jih organizacija pripravi, ne obiščejo. Občinsko vodstvo razmišlja o možnosti učinkovitejših sankcij zoper take rezervne starešine, ki v slučaju potrebe svoje naloge gotovo ne bodo mogli v redu opravljati.

Občinski odbor je sklenil v letošnjem letu združiti preizkus znanja, orientacijsko-taktični pohod in vajo v streljanju na en sam dan. To bo verjetno proti koncu maja ali v začetku junija v vseh treh terenskih organizacijah.

VISOKO NA LOVŠKEM HRIBU

ANINIH PET OTROK

Otroci so si bilj tako podobni med seboj, da se v mraku ni prav nič razločil obraz najmlajšega, štiriletnega Tončka, od obraza desetletne Lojzke, najstarejše med njimi. Vsi so bili v lica ozki in drobni in vsi so imeli velike, na stežaj odprte, vase in v daljavo zamišljene oči.

IVAN CANKAR

Drlaubnikova Ana stane s svojimi otroki visoko gori na lovškem hribu pri Andražu. V stari, na pol leseni hiši živi, ki še stopnic nima. Le majava deska je pristonjena na lesen podboj vrat in po njej stopa Drlaubnikova družina v svoj dom. Pa vseeno je lepo tu gori. Se posebej je lepo tedaj, ko osvetli sonce prelepo dolino in se zdi, da bi jo lahko opazovalec položil v svojo dlan.

Tistega dne je bila Ana ne čisto sama, saj je mali Igor mirno spal na kavču sredi kuhinje. Bernarđa in Cvetka sta se sarkali nekje na zasneženem hribu, Franci in Miran pa sta bila v šoli. V temni kuhinji je bilo hladno, velika lončena peč je ostala tudi tistega dne nezakurjena. Povsod po kuhinji, po kavču, mizi in klopeh so ležale obleke otrok in Ana se je ravnokar pripravljala, da bo v visok škaf namočila umazano perilo.

Začudena je bila, ko nes je zagledala na vratih. In malce prestrašena. Kot da bi se za trenutek zbala naše prisotnosti. Potem nas je po-

vabila, naj sedemo na široko klopo ob lončeni peči.

»Eno leto sem bila stara, ko sva se z mojo mammo preselili v tole hišo na lovškem hribu,« je pripovedovala Drlaubnikova Ana. »Lepo je tu in rada imam ta hrib. Da bi bila le hiša malo večja!«

Res je premajhna tista pollesena hišica za sedemčlansko Drlaubnikovo družino. V njej sta e dva prostora, kuhinja in spalnica. In ta spalnica je velika komajda za dve postelji, ki sta tesno postavljeni ob vzdolžno steno in v katerih spijo štirje Drlaubnikovi otroci. Pa še en prostor je v niši, tik ob spalnici Aninih otrok. Hlev.

»Enega prašiča in dve kozji imam v hlevu,« je povedala Ana.

Pa tudi kure imam. Tako se lažje prebijemo iz meseca v mesec. Mož Alojz je zaposlen v Gorenjju, toda njegov zaslužek je premajhen za tako veliko družino, kot je naša. Lažje je, če imam nekaj živine, tako imam vsaj malo mleka. Tudi 23 arov zemlje imam, na njej pri-

delam krompir in zelenjavo. Tako moji otroci vsaj lačni niso.»

Nekaj let tega je Ana dobivala redno pomoč od organizacije Rdečega križa v žalski občini. Dobivala je obleko in obutev za svoje otroke. Sedaj pa že nekaj let nič. Nihče je ne vpraša, kako živi, nihče je ne vpraša, kako preživlja svoje otroke. Sama pa tudi noče vprašati, zakaj ji ne pomagajo. Zakaj ne pomagajo njenim otrokom. Nič ne stori, nič ne vpraša, samo čaka, da bo prišla oomoč. Od koderkoli. Od Rdečega križa ali krajevnih skupnosti. Vseeno je. Samo da bi pomoč prišla.

»Mislija sem, da nam bo krajevna skupnost postavila hišo,« je dejala Ana. »Vsi vedo, v kakšnem živimo in da nam je pomoč res potrebna. Saj smo tudi mi prispevali za cesto, ko so jo popravljali in ko so vsi dali. Dvajset tisočakov smo dali, pa čeprav težko. Sami bi si postavili hišo, o tem smo že razmišljali. Toda sami ne moremo zvoziti lesa in opeke v

hrib, preveč je strmo. Otroci pa so še premajhni, da bi nama pomagali. Zato torej pričakujemo pomoč krajevne skupnosti in občine.»

Takole pripoveduje Ana in čaka pomoči. Nikogar nič ne vpraša, nikomur nič ne reče, samo čaka. Čaka pomoč, ki mora priti, pa naj bo to pomoč krajevne skupnosti ali Rdečega križa ali občine. Vseeno je, samo mora priti.

Toda, kdo bo disti, kd bo pomagal Drlaubnikovi Ani? Morda krajevna skupnost, morda organizacija Rdečega križa, morda občina. Kajti nedvomno bo moral nekdo pomagati Ani tam na lovškem hribu. Pa ne zaradi nje same. Pomagati bi ji moral zaradi njenih otrok, zaradi Igorja in Francija in Mirana. In zaradi Barbike in Cvetke, ki sta se tistega dne prestraženi stiskali v materino krilo.

Njim je potrebna pomoč.

Tekst: DAMJANA STAMEJCIC

Foto: DRAGO MEDVED

DIETNA POSEBNA

uporabno: za ulkusno, črevesno, hepatalno, žolčno, sladkorno dieto in otroško prehrano

Pomurka MESNA INDUSTRIJA MURSKA SOBOTA

dietna

Assortiman in uporabnost odobrila Gastroenterološka sekcija SZD

OBVEŠČANJE

INDOK CENTRI

Delegatski sistem je z vsjo ostrino odpril tudi cel kup problemov na področju obveščanja. Žal v prehudi lakoti za informacijami razmišljamo več o obsegu informiranja, pa premalo o kakovosti in jedrnatosti informacij. Trenutna zadrega, da v mejah sedanjih možnosti ne moremo niti delegacijam ponuditi primerne obsega informacij, kaj šele, da bi z delegatsko tvarino seznanili vse občane in delovne ljudi, sili občinske skupščine in občine v prehitre odločitve. Ali se skriva rešitev kakovostnega obveščanja delegatov le v novih skupščinskih poročevalcih in glasilih? Ali pa moramo v izgrajevanju družbenega sistema obveščanja v republiki, na območju in v občinah videti celovite potrebe delovnih ljudi, občanov in delegatov po obveščanju in s tega izhodišča pristopiti k izpeljavi najboljšega sistema obveščanja? Tak pristop pa ne more prezreti že razvitih oblik družbenega komuniciranja in obveščanja.

Izhodišče ni sporno. Boljše moramo biti o vseh bistvenih dogajanjih obveščeni vsi delovni ljudje in občani, delegati pa morajo biti še dodatno oboroženi s pogljbijimi, kvalificiranimi, statistično obogatimi informacijami iz različnih virov (še posebej temeljnih samoupravnih skup-

nosti, drugih delegacij, političnih subjektov, itd.). Vemo tudi, da vse informacije niso enako pomembne, to velja za delegate kot za vse samoupravljavce, da pa bomo morali zlasti o sistemskih in najvažnejših predlogih za velike, družbene odločitve vključiti v proces obveščanja, torej dopolnjevanja, odločanja, dogovarjanja in sporazumevanja vseh ljudi.

V sedanji razpravi o obveščanju v delegatskih odnosih na celjskem območju potemtakem ne moremo izhajati le s podpostavke, kako nujno je najboljšo obveščanje za delegate. Torej moramo načeti razpravo o tem, kako se v sistem obveščanja, kakor ga zahtevajo delegatska razmerja, vključuje

— pokrajinski in lokalni informativni mediji (Novi tednik, Radio Celje, Naš čas, Radio Smarje, Naše delo, Savinjske novice itd.).

— glasila delovnih kolektivov

— bilteni političnih organizacij

— strokovni časopisi in informacije, ki jih objavljajo občinske skupščine, SDK, banka, uprava javne varnosti itd.

— druge oblike informiranja in komuniciranja.

Politična ocena njihovega dela in (ne) tvorne funkcionaliranja v de-

legatskih razmerah bo pokazala tudi na možnosti:

— kaj lahko storimo za množičnost bolj kakovostne in jedrnatije informacije, pomembne za prave odločitve, dogovarjanja in sporazumevanja delovnih ljudi in občanov in

— kaj za najprimernejše in najbolj racionalno obveščanje delegatov, tudi glede na težave, ki tarejo izvršne svete in občinske skupščine kot predlagatelj raznih odločitev, predlogov, stališč, itd., zaradi preobsežnih gradiv.

Odgovora na ti vprašanja na celjskem območju še nimamo, čeprav bi realna ocena pomagala pri snovanju družbenega sistema obveščanja na območju in v občinah.

Imamo pa zato nekaj zamisli in tudi politična zahteva je nedvoumna — v vseh občinah moramo ustanoviti informativno-dokumentacijske centre (INDOK centre).

Nekdo je zapisal, »da moramo imeti ustanovo, ki bo lahko dajala na razpolago skupnostim in delegacijam vse tisto gradivo, ki iz gnotnih, tehničnih ali kakršnihkoli drugih razlogov nikoli ni in ne more biti dostopno najširši obliki strokovne analize, grmade podatkov, najrazličnejši pregledi, pripravljeno gradivo, študije, knjige itd., kar je mogoče razmnožiti v sto izvodih, več pa bi

bilo neracionalno in prezamudno); taka ustanova bi morala potem opravljati še eno bistveno nalogo — pomagati bi morala zbirati informacije na ravni (iz delovnih organizacij, skupnosti, zavodov, itd.), s čimer bi se vse tisto, kar prihaja recimo iz republike, dopolnjevalo — zlasti za tiste skupnosti ali delegacije, ki kažejo za posamezne stvari potrebno živ interes...«

Prvotne zasnove in tudi že samo ime povedo, da bodo INDOK centri opravljali dvojno nalogo — informativno in dokumentacijsko. V informativno-dokumentacijskem centru bi strokovna služba zbirala podatke, informacije, stališča, poglede temeljnih izvirov informacij (TOZD, KS, SIS, družbenopolitične organizacije, temeljne, splošne delegacije, skupne delegatov, konference delegacij, skupščin, izvršnih svetov itd.), podatke statistike, bank, SDK, uprave javne varnosti, raznih strokovnih združenj itd., vodile dokumentacijo in torej predstavljale celovito ustanovo za zbiranje in urejanje vseh informacij, ki so pomembne za proces družbenega odločanja.

Informativno-dokumentacijski center kot integralni del družbenega sistema pa se ne bi omejil le na »srejevalsko« vlogo, vlogo zbiralca, urednika in posredovalca informacij delegacijam in zainteresiranim (množični mediji), temveč bo tudi izdajatelj posebnih skupščinskih, delegatskih informacij (oblika poročevalca ipd.).

Jasne programske zasnove INDOK službe in natančne opredelitve njenih funkcij in možnosti še nimamo — kakor še nismo iz-

delali temeljite ocene doseženega informiranja na območju in v občinah. Mnenje, češ da se preveč mudi za skrbnejše razmišljanje o preciznejši opredelitvi celotnega družbenega sistema obveščanja in o funkciji INDOK služb znotraj njega, na dolj domišljeno. Parcialne rešitve so seveda lažje, vendar ne najmodernejše, najracionalnejše in najcenejše.

A ne gre le za programsko čistost in jasnost. Gre tudi za kadrovska, organizacijska in materialna vprašanja, ki so enako aktualna, če bomo zares intenzivno razmišljali o ustanovitvi informativno-dokumentacijskih centrov in načrtno določili roke za njihovo postavitev.

Za regionalna medija NT in RC je ustanovitev informativno-dokumentacijskih centrov velika priložnost in možnost. Dnevna informacija v RC bo lahko še popolnejša, raznovrstnejša in natančnejša, obogatena z različnimi stališči in pogledi do posameznih družbenih vprašanj. Ne samo to. RC bo lahko dobil pomembno mesto tudi v neposrednem obveščanju iz skupščinskih razprav. NT se že sedaj s svojo informativno-politično vsebino po svojih močeh vključuje v procese delegatskega odločanja. Z ustanovitvijo informativno-dokumentacijskih centrov pa bi lahko za vseh šest občin — ustanoviteljic (Celje, Laško, Slovenske Konjice, Senta, Smarje, Zalec) opravil tudi »srejevalsko« funkcijo s posebno izdajo — NT poročevalec enkrat ali dvakrat na mesec. Organizacijsko in kadrovske je na to nalogo že pripravljen. Finančne analize pa bi morale na-

zorno pokazati, katere variante so najboljše. Lanska naklada NT 17.928 pomeni, da NT bere na območju okrog 70.000 občanov. Če bi NT poročevalca imenoval vsakemu gospodinjstvu, pa bi bilo njegovo družbeno in politično poslanstvo še izrazitejše — ob dobro zasnovani podobni posebne izdaje NT kot skupščinskega poročevalca šestih občin.

Razumljivo je, da taka zamisel ne more spregledati drugih idej in možnosti vseh obstoječih oblik množičnega komuniciranja in obveščanja.

Razmišljanje o informativno-dokumentacijskih centrih ponovno aktualizira misli o ustanovitvi samoupravnih interesnih skupnosti za obveščanje (v občinah ali na območju). Družbena odgovornost za obveščanje je v ustavi čvrsto opredeljena. Tudi o podružbenosti politike na področju obveščanja ni dilem. To pa pomeni, da bi lahko znotraj samoupravnih interesnih skupnosti združevali odgovornost in interes za obveščanje, izvedli tudi določeno obliko svobodne menjave dela (vse več bo informatorjev) in določili trajne materialne vire za različne oblike obveščanja, za njihovo redno dejavnost in razvoj (tudi za INDOK centre).

Na celjskem območju bi morali v trenutnem živahnem in dokaj neubranem pristopu do izoblikovanja družbenega sistema obveščanja v občinah in regijah poiskati enotna izhodišča za najpametnejše rešitve in odločitve. Svet osmih občin in medobčinski politični organizmi bi morali najbrž biti pobudniki take poti. JOŽE VOLFAND

40 LET ZLETA SVOBOD V CELJU

MOGOČNA DELAVSKA MANIFESTACIJA

Spomini, stari štirideset let. In vendar jih je pripovedoval tako, kot bi se vse skupaj zgodilo včeraj. Z imeni in letnicami nobenih težav. Vse je bilo tako živo, neposredno. Dogodki so se vrstili kot na filmskem platnu. In čeprav je v sinovi urarski delavski medtem postregel še nič koliko strankam, prekinitve v pripovedovanju ni bilo.

Takšno je bilo srečanje z urarskim mojstrom v pokouju Viktorjem Godnikom. Srečanje, ki smo ga navezali na znani zlet Svobod 1935. leta v Celju.

»V Celje sem prišel ali boljše povedano pribežal 1934. leta iz Komna pri Sežani, takoj za tem ko sem odslužil vojaški rok v italijanski vojski. Tako sem se pridružil vsem tistim, ki se nismo mogli sprijazniti z italijanskim fašizmom...«

Zatem se je pri znanem celjskem urarskem mojstru Antonu Lečniku izučil obrti. Pri njem je delal vse do okupacije 1941. leta.

»In kako ste postali član Svobode?«

»Rad sem igral šah. Kmalu po prihodu v Celje se nas je nabrala že kar lepa skupina vnetih šahistov. Pa smo rekli, kaj bi bilo, če bi to naše šahiranje prenesli v Svobodo. Rečeno, storjeno. Tako smo 1927. leta ustanovili pri celjski Svobodi še šahovsko sekcijo. Vodil sem jo jaz. Toda, v Svobodi nisem ostal samo pri šahu. Od 1928. do 1931. leta sem bil društveni blagajnik, od 1932. do 1934. leta predsednik, od 1935. pa vse do razpusta tajnik. Torej, sem bil tajnik tudi v času, ko je bil v Celju zlet Svobod.«

»Ali bi nam hoteli opisati takratno dejavnost Svobode?«

»Izredno aktiven je bil pevski zbor, ki je imel okoli petdeset članov in ki ga je vodil Ciril Pregelj. Nastal je s pripojitvijo pevskega zbora Naprej, 1928. leta. Delavnica je bila dramska sekcija, ki jo je usmerjal Cvetko Vernik. In potem še šah, da ne omenjam predavanja, ki jih je bilo tisti čas dovolj.«

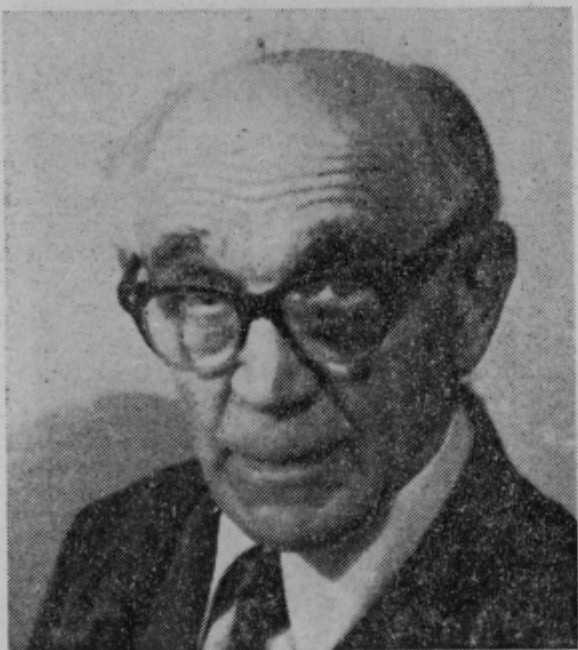
»Kako pa so teklo priprave na zlet?«

»Najprej to, da je šlo v tem primeru za slovenski zlet Svobod. Imenovali smo pripravljalni odbor, ki ga je vodil Franc Svetek. Sicer pa je ta odbor skrbel za celotno organizacijo, ki ni bila majhna. Jaz,

na primer, sem prevzel skrb za reditelje. Dela v času pred zletom ni manjkalo. Tako smo poskrbeli za sam spored in za vse tisto, kar sodi k takšni prireditvi. Tudi za prihode in odhode udeležencev, za njihovo prehrano, za zborna mesta in podobno.«

»In kako je bilo na sam zletni dan?«

»Zlet je bil 7. julija. Tisto nedeljsko jutro je bilo oblačno. Po desetih dopoldne pa se je nebo zjasnilo, medtem ko je zvečer narahlo rosilo. Torej, z vremenom smo imeli srečo.«

Viktor Godnik

Ta dan je bilo v Celju okoli deset tisoč članov Svobod iz vseh koncev in krajev naše republike. Udeleženci so se zbirali na štirih mestih, glede na to, iz katerega predela Slovenije so prihajali. Zborna mesta so bila v Gaberju pri Jugoslovani, zatem pri Zelenem travniku na sedanji Teharski cesti, potem pri nekdanjem oziroma tedanjem kapucinskem mostu čez Savinjo in v mestnem parku. Vse skupine so se zatem sešle na stičišču Aškerčeve in Mariborske ceste, približno tam, kjer je zdaj hotel Celeja. Od tod je potem skupni spored udeležencev zleta kreul po Mariborski in Stanetovi ulici, mimo kolodvora in Prešernovi ulici do Glazije, kjer je bil glavni prireditveni prostor.

Po prvotnem programu je bil zamišljen le kulturni nastop. Toda zlet je dobil močno delavsko napredno obeležje. Zato je tri dni po zletu sledil tudi razpust vseh Svobod v Sloveniji. Torej že 10. julija 1935. leta. Sicer pa so na zletu nastopili pevci, godbeniki in recitatorji. Bili so tudi trije govorniki: prof. Bogó Teply, predsednik Svobod Slovenije, zatem Leskošek in Topalović.

Sam zlet se je končal brez incidentov, pa čeprav so mnogi nosili transparente z naprednimi gesli in četudi v povorki in zlasti na Glaziji vzklikov o enakosti in delavskih pravicah ni manjkalo. Vpliv in moč naprednega delavskega gibanja je bil velik, očiten.

Policija je budno spremljala vsak korak in celoten spored. Bila je številčno močno ojačana.

Po govorihi in kulturnem sporedu je bil na Glaziji še družabni del. Tu smo tudi postavili več šotorov in stojnic, kjer so prodajali hrano in pijačo.

Pomembno je še to, da je bil predsednik celjske Svobode v času zleta, sicer pa od 1934. leta do razpusta, Jože Škorjanc. Razen tega je imela Svoboda tedaj dolgo vrsto agilnih delavcev in funkcionarjev.

Z objavo razpusta Svobode, 10. julija 1935. leta, je policija takoj zapečatila naše društvene prostore v Razlagovi, sedaj Čuprijski ulici. Toda, s tem delo ni zamrlo, kajti že jeseni istega leta smo v Celju dobili novo delavsko prosvetno društvo, Vzajemnost, ki je delovalo vse do razpada stare države.»

DOBROTA NI SIROTA

ČLOVEK SPOZNA ČLOVEKA

S strašno muko sta Kunstova dva, Jana in Rudi, zidala hišico. Niti Jana niti Rudi nista nikjer v službi, živi ju majhna kmetija, hišica pa je rastla, rastla so tudi gospodarska poslopja, rojevali so se otroci, eden za drugim, osem jih je povila Jana, najprej Jančiko, potem Gelco, nato je privekal na svet Franci, kmalu za njim še Nuška in Rudi pa dvojčka Stanko in Stanka in nazadnje še Jože. Hišica je bila gotova, prijetno je mežikala v svet okoli Trebč pri Bistrici ob Sotli in le še nekaj malih stvari bi moral Rudi dodati, ko je v nedeljo, od 22. na 23. februar, okoli polnoči, planil v Kunstovo hišo rdeči petelin in uničil velike sanje družinice. Nad zoglenelo podstrešje so se zazrle žalostne oči deseterice ljudi...

»Gradil sem jo trdno, mislil sem, da ji noben ogenj ne more do živga, na to sem še posebej pazil, saj veste, toliko otrok pri hiši, mogoče se kaj zgodi,« je bolj sam zase, toda nikakor ne žalosten in obupan ugotavljal ob našem obisku Kunstov Rudi. Pa je vendarle kljub vsemu prišlo.

Malo pred polnočjo, bila je nedelja, je Rudi zaslišal otroški krik. Bila je Jančika.

»Zakričala je s takšnim glasom kot lisica v gošči. Stisnilo me je pri srcu in planil sem ven. Pred hišo je bila Jančika, najstarejša. Skočila je iz svoje sobice na podstrešju, kakšne tri metre na tla. Ni bilo kaj ugotavljati, besede so bile odveč, hiša je gorela. Kot poblašnel sem planil na podstrešje, pet mojih otrok je spalo gori. Na nič nisem mislil, le otroci, bogasvaruj...«

Rudi je pravi čas slišal Jančikin glas. Zgoraj je bilo že vse v ognju, otroci pa so spali kot da ni nič. Rudeku se je prav tisti hip sanjalo, da z očetom delata betonske zidake v bližnjem gospodarskem poslopju, nalagata na peč žagovino se mokre klade, da se posuše, in ker ne pazita dovolj na les, se vžge, in smod pride do njiju.

»Stanko je bil že omoččen, ko sem ga zbudil sredi sanj. Nič nisem pomišljal, vseh pet, ki jih je spalo zgodaj, sem zmetal, še danes ne vem, kako, enega za drugim po

stopnicah v vežo. Lahko bi si zlomili roko, nogo, kaj drugega, vendar vse to ni bilo važno, le da ostanejo živi. Ko danes premišlujem o tisti strašni nedelji, vem, da me je obup naredil strašnega, močnega kot žival v hosti.«

NA PRIZORIŠČE PRIDEJO SOSEDI

Otroci so bili rešeni, vseh osem je trepetalo na mrazu februarskega večera. Začeli so prinajati sosedje. Rudi se ni zmedel za nič, divjal je po hiši kot ponorel, reševal, kar se je rešiti dalo. Na podstrešje je nosil vodo, gasil in gasil. Prišli so gasilci iz Kozjega in Bistrice ob Sotli, ob gorečem podstrešju se je nabralo kup ljudi. V ogenj se je zagnal, kdor je le umel dovolj moč in poguma. Vsi so sledili tobremu Kunstu. Malo je manjkalo, pa bi jo skupil tudi Zorenčev Mirko. Strop se mu je zrušil na glavo. Starešinov Zlatko si je opeknel roko. O tem, da se je poškodoval tudi gospodar, skorajda ne kaže govoriti. Ko je bilo vsega konec, je moral v najbližjo bolnico, v Brežice, kjer so ga zadržali osem dni. Kljub temu, da je otroke sam reševal in jih po zaslugi prisebne Jančike tudi rešil, je v bolnici še vedno ves na pet premišljeval, kaj je z njegovo družinico, so zdravi, je morda kdo opečen, ima kdo strto roko... Tisoč misli je rojilo po glavi Rudiju Kun-

stu. Kako bodo popravili škodo, se v tistih trenutkih ni spraševal. To je bila zanj nepomembna zadeva: delali bodo, garali kot doslej. Pomagali bodo otroci. Na vse je mislil takrat v bolnici, le na nekaj je pozabil: na svojo neizmerno dobroto in priljubljenost in na to, da se posojilo vračila veseli...

Vrnimo se za trenutek nazaj v preteklost. Kunstova dva pa tudi njuni otroci so v Trebčah, pa tudi v Bistrici ob Sotli zelo priljubljena družina. Rudi sam pravi, da je menda ni hiše, kjer ne bi pomagal in kjer ne bi bil le kanček njegovega truda. Za plačilo ali zastoj, tako ali drugače. Pomagal je, kjer je le mogel in znal, vostoril, kar je bilo treba in ni spraševal, kdaj bo kdo kaj vrnil in ali bo sploh vrnil. Takšen človek je, to je v njegovi naravi. Doma je skupaj z otroki delal na stroj cementne zidake, kopal zanje pesek v bližnjem peskolomu in samo to zimo ob pomoči otrok nakopal 150 kubičkov peska. »To hišo smo sami naredili,« se je upravičeno pohvalil, »o smo ga obiskali. Sosedje poznajo Kunsta kot izredno dobričina, kot človeka, ki ne zna reči ne.

SOLIDARNOST NE POZNA MEJA

Iz hiše v Trebčah se je še kadilo, ko so se že zavrtela kolesa razumevanja, usmiljenja in pomoči. Sosedje so brez besed

Kunstova družinica je danes srečna in zadovoljna, ker se je vse tako dobro steklo.

Drago Kunej: »O Kunstovih vse dobro...«

pobrli otroke in jih nahranili. Pri njih so Kunstovi otroci še sedaj, dokler Rudi ne popravi hiše. V nedeljo zjutraj se je sestel odbor krajevne skupnosti Bistrica ob Sotli in odobril Kunstovim 5.000 dinarjev za les, ki so ga šli iskat kmalu zatem v Podčetrtek. Kunstovi ne smejo niti en teden ostati brez strehe, takšen je sklep. Sosedje so organizirali delovno akcijo, zbrali so se tesarji, furmani, vsi, ki so se v življenju naučili česar koli pametnega, kar bi lahko koristilo Kunstovim. Nabitna akcija je vzklikala takorekoč kar sama od sebe in prav kmalu je imel Rudi v rokah 10.000 dinarjev, ki so jih dobri ljudje zbrali samo na območju Bistrice ob Sotli. Se celo uboga Jazbecova Franca je prinesla 100 dinarjev in vrečko keksov. To, kar bi tudi sama še kako potrebovala...

O zadevi bo razpravljala tudi občinska skupščina Smarje pri Jelšah in pomagala ljudem, ki zase pravijo, da niso ubogi. »Kje pa! Samo da imamo otroke. Glejte, res

nimamo ne vem kaj in da smo vse, kar imamo, naredili s temile rokami, da so nam pomagali sosedje, toda stradali moji otroci niso in ne bodo, čeprav jih je veliko in jih je bilo težko riniti skozi plenčke. Bogastva in prevzetnosti pri naši hiši res ni, je pa veselje in zadovoljstvo. Najin Stanko je že cel gospodar in uresničilo se je tisto, kar tako radi včasih pravimo: za svojega otroka bi v ogenj skočila tudi trikrat.«

Ze čez štiri dni je stal na Kunstovi hiši nov rušt, kot pravijo ostrešju v Obsotelju in na Kozjanskem. Zdaj sta Jana in Rudi zadovoljna in se ne sprašujeta, zakaj je do tega prišlo. Najbrž naj bi bil kriv vsega gorja dimnik. In vendar bo treba še veliko trpljenja, odpovedi in pomoči, da bo hišica spet takšna, kot je bila.

Skoraj gotovo bi ogorelo vseh pet otrok, če ne bi bilo prisebnosti najstarejše hčerke Jančike in neizmerno ljubezni očeta Rudija. Najbrž bi hiša še danes kazala očrnela rebra, če ne bi bilo dobrih sosedov, ki so v trenutku spoznali, kje je njihovo mesto.

»KAJ BI BREZ DOBRIH LJUDI?«

Kunstovim prihaja pomoč še kar naprej. Otroška oblačila, bila so z otroki, so večinoma zgorela, zgorelo pa je tudi več drugih reči, ki so jih imeli spravljene na podstrešju. Tudi čevljev skorajda ni več. Kunst nam je pokazal počrnele čevlje, škornje, odšli smo med očrnele zidove. Zunanaj se skorajda ne pozna, da je ogorelo, le pri vseh zgornjih oknih je okoli in okoli črno. Po-

kazal nam je okno, s katerega je skočila Jančika, pogumna deklica.

»Če le morem, se zahvalim sosedom. O, še bom pomagal, če bom le mogel. Vsem po vrsti. Kaj bi le brez dobrih ljudi?«

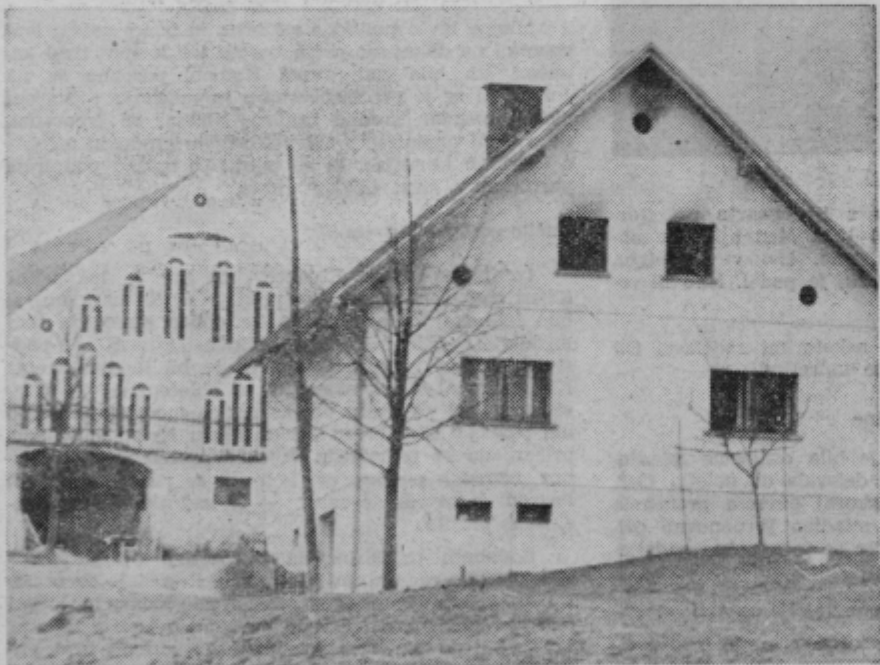
Kunst ne more prehovati ljudi in nejeverno pokimava z glavo, in vendarle je res. Preden smo obiskali Kunstovo domačijo, smo odšli k Dragu Kuneju, tajniku krajevnega urada v Bistrici.

»Mislim, da je to, kar smo naredili, ko je v Trebčah izbruhnil požar, čisto normalna stvar in da bi tako naredili tudi drugje. Ljudem je vendar treba pomagati in Kunstova dva si to še posebej zaslužita. Kunsta tukaj vsi dobro poznamo in vemo, da rad pomaga. Kako bi izgledalo, če v pravem trenutku ne bi znašli tega ceniti? Mar bi to še bilo pošteno od nas? Tudi sicer menim, da so naši ljudje zelo solidarni, dobri in da radi prikočijo na pomoč človeku v sili. Človeku, ki ima osem otrok, najmlajši je star štiri leta, najstarejša pa štirinajst, pa še posebej.«

V Kunstovi hiši je bilo živahno da je kaj, ko smo odhajali. Jančika je pravkar prišla iz šole, ostali pa so se gnetli okoli mize, ropotali z žlicami in živahno gledali drug drugega in se smejali. Kot da požara sploh ne bi bilo.

»Najini otroci so pridni kot črveki, tudi v šoli jih imajo radi in še kar dobro izdelujejo,« je še kot za slovo dejal Rudi in svetlo pogledal ženo Jano.

Tekst:
MILENKO STRASEK
Foto:
DRAGO MEDVED

Rdeči petelin je pustil na zunaj sledove le okoli oken

KOZJE Z LEPŠE STRANI

Kdorkoli govori in piše o Kozjem, ga kot center nerazvitega "Kozjanskega povezuje s popolno nerazvitostjo tako na gospodarskem, kot tudi na vseh ostalih področjih. Srečni smo, da lahko napadne očitarje zavrnemo in pribijemo, da nerazvitost ne velja za kulturo, prosveto in šport.

Ze dve nedelji zapored so na našem odru gostovali igralci iz PD Krško in Pečovnika pri Celju. Štirideset učencev in učiteljev je obiskalo predstavo SLG Celje: RAZVALINA ŽIVLJENJA, ki jo je omogočila Kulturna skupnost Šmarje. V okviru Kozjanskega abonmaja so si naši občani ogledali tudi predstavo TORQUATO TASSO, prav tako v SLG v Celju. Za 3. marec smo šolarji priredili svečano akademijo v čast materam in ženam.

Poleg kulturne zabave se naši občani tudi izobražujejo. Naša šola je skupaj z Delavsko univerzo občine Šmarje organizirala šolo za starše. Naši starši so s šolo zelo zadovoljni.

Ze pred začetkom sezone se je Kozje razgibalo tudi na športnem področju. Zelo aktivni so nogometaši TVD Partizan, ki so zaigrali že štiri tekme. Tudi ml. člani športnega društva ne zaostajamo in pridno treniramo točarko in gimnastiko. Ni nam mar očuljenih rok in nategjenih mišic.

SREČKO BIZJAK, 8. a
novinarski krožek
Osnovna šola Kozje

10x1000

MATI

Minili so dnevi otroštva, vsega lepega in veselega. Spominjamo se najraje

trenutkov, ko smo bili srečni, trenutkov zadnjega otroštva. Trenutkov, ko nismo poznali ne trpljenja in ne žalosti.

Bilo nas je šest otrok, ki smo se igrali, prepevali in tudi pretepali, se smejali in jokali. Za vsako malo stvar, za vsako gorje smo izgovarjali besedo — mama. Ta beseda nam je bila vse: sonce, cvetje, veter in dež. S svojim nasmehom je znala izbrisati vsako žalost, s svojo roko nam je znala olajšati vsako grenko urico. Njena ljubezen je bila čistejša kakor sonce. Toliko gorja je prevzela na svoja šibka ramena! Mnogokrat nam je rezala kruh s tresočo roko in s solzami v očeh. Takrat je nismo razumeli. Velikokrat smo jo celo žalili. Nobeden od nas ji takrat ni znal reči: »Hvala, mama!« Kadar smo ležali bolni, je prebedela ob naših posteljah vse noči in nismo ji privoščili počitka.

Tako smo zahtevali vedno več, dokler ni omala. Sele pozneje, ko smo odrasli, smo se zavedli, kaj nam je pomenila. Bilo je prepozno.

Na majhni kmetiji pod cerkvijo svetega Filipa pod Virštajnom stoji stara, s slamo krita hiša. Ta skriva v sebi nekaj, kar nas vedno znova vabi v domačo vas. Vsak zase pohitimo v preteklost. O, kako rabi bi ji sedaj dejali: »Ljuba mama, hvala ti za vso ljubezen!« In ko spet odhajamo vsak na svojo stran, nam v srcu ostane goreča ljubezen in spomin na mater.

MARLIJA BOGDANOVIČ
Podčetrtek

TREMERSKI MOST

Polovico poti med Celjem in Laškim loči tremerski most. Nema lokrat postaja tako slaven, da

NAGRADNA IGRA

10 x 1000

Vzemite v roke svinčnik, pero, kuli, kar želite. Uporabite tudi pisalni stroj. Lahko na dopisnici, v pismu, kakor želite. Napišite, kaj je novega ali kaj se dogaja v vaši:

- krajevni skupnosti
- tovarni
- ustanov
- šoli
- društvu
- igralski ali pevski, kulturni skupini
- zaselku, vasi
- samoupravni interesni skupnosti
- in vseh sod, kjer živite in delate ali pa pišite o zanimivih:
- delovnih posameznikih
- jubilentih
- družinah
- posebnih
- zbirateljnih
- in drugih delavcih, občanih, ljudeh lahko pa tudi o:
- težavah kmečkega dela

pridejo k njemu ljudje od blizu in daleč. Opazujejo z vočo zamašeno luknjo, skozi katero bi lahko avtomobil kar plaval, če bi jim tovarne podarile tudi to sposobnost. Se sreča, da pelje čez eno železnico, ki tako omogoča zvezo med Celjem in Laškem, saj drugače ljudje se v službo ne bi mogli. Največja zanimivost pa je, da so se znašli ljudje, ki so se spomnili, da je treba tukaj nekaj ukreniti. Pričeli so z menjavo struge reke Savinje. Ne vem, kako nameravajo vse skupaj speljati, vem pa to, da se velikanski kupi gramoza hitro prazni, in da postaja Savinja vse širša. Posebno smo tega veseli stanovalci, ki smo imeli kljub precejšnji oddaljenosti od reke, že dvakrat vodo v stanovanju, nemalokrat pa nam je že trkala na vrata, pa se nas je v pravem času usmili.

MARLIJA PIRNAT
Tremerske 11
Celje

Na osnovni šoli Franja Vrnčca v Slivnici pri Celju je živahno kakor na vseh drugih šolah, ko zvonec oznanja konec pouka. Prvošolčki na naši sliki so se že oblekli (in to kar v pretesnem vetrolovu šole) in zdaj — pot pod noge! Nekateri imajo do šole precej daleč, drugi si verjetno v teh lepih in prvih sponladanskih dneh, naredijo pot daljšo sami. Saj je na poti do doma toliko zanimivih stvari, ki si jih je treba ogledati poblize!

FOTO: MATEJA PODJED

ANTON NOVAČAN

SPOMINI NA MLADOST

2

Stopim iz veže in žandar za menoj. Nasproti mi prileti sestra, vsa zadihana in se objokana, ter mi izroči cigarete. Pol jih je izgubila na poti in tudi drobiž je izgubila. Sedla je na prag in me gledala in ihtela sunkoma, tiho, počasi...

— Moram iti? vpraša žandarja še enkrat.
— Morate! je zvenel njegov odgovor odločno in naglo, kakor bi odrezal.

— Tedaj mi dovolite, da grem tri do štiri sto korakov pred vami. Ko bom jaz tam pri tisti le njeni ovsu, pojedete vi v razdalji za menoj, da ne bo sramote za domače ljudi pri sosedih.

— Bodisi! je dovolil žandar.

Mahnil sem domačim z roko in odšel urnih korakov čez polje. Pri tisti njeni ovsu sem se ozrl in — glej! — žandar je držal besedo in stopal v razdalji za mano. Ta razdalja je bila moja zvižava. Zakaj dobro sem vedel da sem aretiran in da me bo dvoglavi orol zgrabil krepko v svoje kremplje. Mislil sem na beg. Državna cesta, na katero prideva z žandarjem čez polje, pelje mimo šmarjeških gozdov. Bil sem vitek in lahek ko srna. V petih šestih skokih sem v gozdu in potem me ne ujame več. Po gozdih pridem na Hruvaško, tam imam prijatelje, ki me spravijo v inozemstvo. Vedno bolj sem se ogreval za to romantiko bega, toda, ko sem stopil na državno cesto in so čisto blizu zeleneli šmarješki gozdovi, sem se spomnil, da ima žandar puško in da bi gotovo streljal, čim krenem s ceste. Ubil bi me kakor ubežnega mačka. Hitel sem torej po cesti naprej in za menoj se je podiral celi svet. Aj, kako težko mi je bilo! Žandar ni bil žandar, temveč neka velika krvoločna žival, ki me zdaj in zdaj dohiti in ujame. Zavest, da stopa za mano me je žgala v rame kakor najhujši ogenj. Okrog pa je bil visok poletni dan. Obkraj ceste so se širila hudinjska in trnoveljska polja, žita in travniki. Tam ob levi med zeleno sledjo grmovja žubori potok, moja Hudinja, še včeraj sem brodil po njej in sanjal o povodnem možu, ki biva pod Majdiče. Vim jezom. O moja lepa študentska prostost, tisto

popoldne sem jemal od tebe slovo za vse večne čase, ko si umirala, ti je svetila zadnja luč, avstrijski žandarski bajonet...

Tako žalostna čustva pa so se umaknila treznemu presojanju položaja. Kaj sedaj? Odgovora nisem vedel. Zato se me je polastila po prvi žalosti neka ravnodušnost, iz katere sem izkresal celo nekaj humorja. V Celju sem počakal žandarja, v današnji ulici Za Kresijo, in ga hudomušno vprašal:

— Kje je tista vaša oblast, ki me hoče nekaj vprašati?

— Direktion Burgkaserne, mars! — me je nahrutil grobo, da sem kar omahnil.

V kasarni me je peljal v stražarnico. Tam je vse pisal in me oddal službojočemu naredniku, ki me je potisnil v luknjo, kakor skrbna gospodinja pitanega kapuna v kurnik.

Vrata so se zaprla za mano; Se je rožljalo v ključavnici, še je tipala krog nje težka roka narednikova. Zatohli kisli zrak mi udaril v lice; edino kar sem videl, je bilo majhno zamreženo okno, visoko pod stropom. Masivnosti mračnega zida kakor neko mrtvo brezizrazno oko. In vendar, skozi to okno je liha svetloba dneva in za njim je bila svoboda, ki sem jo zdaj tako jasno spoznal, ker je nisem več imel. Srce mi je nemirno planilo, v grlu me je nekaj stisnilo, iztegnil sem desnico proti oknu in se opotekel, spotaknil ob človeško nogo.

— Strela, ta je pa še slep! — je zakričal raskav moški glas.

Na lesenem ležišču, komaj dve pedi od tal visokem, ki pa je zavzemalo polovico tega mračnega prostora, so ležali možje, drug ob drugem kakor snopi na nrtvi. Povzdignili so glave in iztegnili vratove kakor gosaki pred otročajem. Kamor sem pogledal, so me sprejele vprašujoče oči in dolgi ravedneji obrabi. Stal sem neodločen in sram me je bilo.

— Od kod so pa tega dobili? — je vprašal nekdo v močnem savinjskem narečju.

— Bo škoda lepih hlač, ki jih bo trgal na teh deskah, je opomnil okrogoličen mladenič.

— Izvolite k meni! — me je povabil glas iz kota. Dočim so se valjali drugi na golih deskah, je ležal možak v kotu ob zidu na mehkem volnenem kocu. Bil je golorok in v nogavicah ter se je naslanjal na levi komolec. Imel je izrazito čokato glavno, majhno Kristusovo bradico in čudovite iskrene žalostne oči. Povedal je svoje ime in po glasu se je poznalo, da bi rad bil možat in neprisljen.

— Jaz sem Albin Mikuž, tajnik občine Zalec.

Razgrnil je gostoljubno svoj mehki koc in me povabil k sebi. Njegov sosed se je uljudno umaknil in jaz sem se zagvozil med oba in sem legel vznak. Svoj lahki ošabni študentski klobuk sem zagnal jezno v kot. Mikuž mi je začel pripovedovati historijo, kako so ga prijeli, kdo ga je bil naznanil in kako so ga žandarji prignali ukenjenega v Celje. Zatrjeval mi je, da je popolnoma nedolžen, da je njegova vest čista in da ga čisto gotovo izpustijo še danes, ker je za njega posredoval neki celjski advokat pri oblasteh.

— Vsak čas pričakujem, da se odprejo vrata! — je končal in uprl pogled na umazane duri, koder so begali kričeči solčni žarki, ki so silili od okna.

— Kaj je novega zunaj? — me je vprašal plavalasi mož, po imenu Otorepec, in se pri besedi »zunaj« porogljivo nasmehnil.

— Evropski požar! sem odvrnil in povedal, kar sem vedel o vojni.

— Svinje so se zredile, klati jih je treba! — se je oglasil mož v krepkem savinjskem narečju.

Bil je v vojaški obleki, popolnoma novi, še čevlje je imel nove. Rudar iz Westfalije je moral tukaj, po povelju germanskih oblasti k svojemu polku v Celje. Preoblekli so ga, on pa se je v jezi napil in izrekel hudo kletev zoper staro dunajsko veličanstvo. Zato so ga spravili v luknjo in ga bodo najbrž streljali. Toda njemu je vsejedno.

SMUČANJE

Cremožnik

...je smo delali premalo ...trajano, saj poleti ni ...trajali, zato tudi pozni ...uspehov ni bi ...Letos smo se prvič bolje ...travili, pa nam je ponaga ...tima. Z opremo je bil ...križi, saj smo imeli ...vaje smuča. Pred časom ...nam je priskočila na po ...alska TTKS, ki nam je ...4 pare smuča, pet smo ...kupili sami, tako da ima ...sedaj 17 parov klubskih ...ti.

...najboljši v klubu so se ...naši pionirji in mladinc ...pa tudi člani smo za raz ...v katerih delamo in ...na pomanjkanje trenin-

gov, še kar dobri. Poznalo se je, da nismo imeli trenerja, tako da smo uspehe želi le z voljo in spodbujanjem domačinov. Letos smo imeli prvič dogovorjeno pomoč od trenerja, vendar snega ni bilo in so načrti padli v vodo.

Kakšni pa so uspehi, ki ste jih že dosegli?

Največji uspeh je osvojeno osmo mesto na državnem prvenstvu za pionirje v Ljubljani, ki ga je dosegel moj sin Milan. Z našim delom in dobrimi skoki pa se odlikujejo tudi Stefan in Karel Podvršnik in Janez Tanjlik.

Kakšni so načrti društva?

Letos želimo dokončno urediti 50-metrsko skakalnico v Andražu, kar je pogoj za bolj urejeno vadbo naših skakalcev. Dogovoriti se moramo tudi za to, da bodo naši skakalci še več trenirali, saj brez treningov ni uspehov.

Skakalni šport za Andraž veliko pomeni. Ne le zato, ker v društvu aktivno dela veliko število krajanov. Tudi zato, ker je smučanje in skakanje najprimernejši šport v našem kraju. Večinoma smo tu namreč kmetje, tako da je v vseh letnih časih veliko dela doma, pozimi pa ostaja časa tudi za šport.

BRANKO STAMEJČIČ

ŠEMPETER

VODE ONESNAŽENE

Tone Privošnik

Ze precej časa je, kar se je zbralo v Šempetru k letnemu občnemu zboru ribiške družine več kot 300 članov. Poročilo predsednika družine Toneta Privošnika je zajelo celotno dejavnost te družine v preteklem obdobju.

Družina šteje sedaj že 402 člana, včlanjenih pa je tudi 91 mladincev. Torej ima skupaj več kot 500 članov. V gojitvene in re-irne vode so vložili raznega zaroda, mladice, plemen ter porcijskih krapov 114.391 v vrednosti

210.000 din. Tako je bil plan količinsko močno presežen. Odlovili pa so 12.000 rib v teži 6000 kg. Ulovili so tudi 12 sulcev.

Posebne uspehe pri delu je beležila mladinska sekcija pod mentorstvom izkušnega ribiča Toneta Catra. Ugotovili so, da so onesnažene, kakor tudi okolje nasploh, zato bodo nadaljevali z akcijo očistimo naše okolje in čuvajmo čistočo naših vod.

Krivolov je poseben problem ob nizkem vodostaju, kot je primer letošnja zima.

Razdelili so tudi odlikovanja Republiške zveze in družine, ki so jih prejeli zaslužni člani za svoje delo. Ugotovljajo, da podjetje NIVO Celje ni izvršilo svoje obljube o sanaciji po poplavih poškodovanih vodnogospodarskih objektov, kar bo potrebno za očuvanje ribjega življa čimprej napraviti. Da je družina uspešno gospodarila, je dokaz tudi pohvala in priznanje predsednika območne ribiške zveze, prof. Draga Ljubičarja, ki jo je izrekel organom družine

ška banka
NICA CELJE

jo šolsko izo-
bi poslovanja s

olno srednjo
trgovske smeri
ni hranilnici.

ve vabimo, da poš-
glasijo osebno na
— podružnica Ce-
prilja 1975.

VAŠ PROBLEM

ČAKAJOČ NA ŽRTEV

Dovolimo si nekoliko prozaičen začetek. Ko sva se zadnjič z ravnateljem slivniške šole, sicer šentjurskim rojakom Ivanom Jagrom, ki je v svojem kraju znan družbenopolitični delavec, peljala na sejo občinske konference ZK, me je mimogrede opozoril na dolgoletni šentjurski problem, ki, kakor sam pravi, zavzema že prav grozljive razmere.

Bilo je nekaj čez drugo uro, ko sva z avtom zavila mimo zgornje šentjurske avtobusne postaje. Prostor pred postajno hišico ali bolje rečeno, zavetrjem, je bil natrpan s približno sto ljudmi in avtobusi, ki so stali v vrsti, segajoči precej daleč proti križišču v šentjursku. Avtomobilisti, ki so vozili iz smeri Šmarje pri Jelšah ali Celje, so morali resno paziti na ča-

kajoče, ki so večkrat brezglavo skakali pred ali za avtobusi na glavno cesto in tako postavljali na kocko svoja, pa tudi druga življenja. Nesreča je na avtobusni postaji v šentjursku prisotna takorekoč sleherni trenutek (govorimo o »špicah«: 14. ura) Da je na postaji neznosna gneča, najbrž ni treba posebej opozarjati.

Zaključek najinega pogovora je najbrž povsem jasen: šentjursko potrebuje novo avtobusno postajo, ki bo toliko velika, da ljudem ne bo treba stati tako rekoč na cesti in nositi svoje glave v torbi. A kot je pri nas že običaj, bo najbrž potrebna vsaj ena človeška žrtev, ki bo pokazala, kaj je potrebno storiti.

MILENKO STRASEK

GOVOR

...jur pri Celju je 16. ...movanje za zlato pu ...bili najboljši strelci iz

naslednje rezultate:

...oka
...D Malgaj šentjur
...D Malgaj šentjur
...lica
...D Malgaj šentjur

...v privatni delavnici. ...st strelskih družin, od ...prostorov za vaje z ...en, ki še do sedaj ni ...merodajni organi bolj ...teje zvezi bomo sklica ...in povabili predstav ...acij in drugih.

...anjkuje zračnih pušk, ...strelcev. Strelci se vpra ...šno stanje v strelstvu.

KOLMAN JANEZ

CELJE: DELEGATI SKRIBSTVA

Na redni skupščini socialnega skrbstva, ki je prvič zasedala v Celju v preteklem tednu, so delegati imenovali v iniciativni odbor za ustanovitev skupnosti socialnega varstva tri delegate: Janka Klinca, delegata iz doma oskrbovancev v Novem Celju, Vanjo Udrih, delegatko iz centra za socialno delo, in Katicjo Pešak, delegatko krajevne skupnosti Strmec. Imenovani delegati bodo obveščali skupščino skupnosti socialnega skrbstva o poteku priprav za ustanovitev občinske skupnosti socialnega varstva.

Na prvi redni seji skupščine skupnosti socialnega skrbstva so izvolili tudi delegate za ustanovno sejo skupščine zveze skupnosti socialnega skrbstva SRS. Imenovana sta bila iz Celja dva delegata: v zbor izvajalcev prof. Branko Gartner in v zbor uporabnikov Majda Šeruga.

S POLIC

ŠTUDIJSKE KNJIŽNICE

Van Zanč E.: Crafts for Fun and Profit. London 1973. S. II 5920.

Vercelj S.: Elektrokardiografski atlas. Beograd-Zagreb. 1974. S. II 6719.

Banjaluca. Pet godina poslije zemljotresa. Banjaluka 1974. S. II 6720.

Jugoslavija i svet '73. Beograd 1974. S. II 6757.

Socijalistička republika Srbija. Boje i oblici. Beograd 1973. S. II 6758.

Hillman M.: Quer durch die Neue Welt. London 1974. S. II 6762.

Hirurgija. Udžbenik za medicinare i lekare. Beograd-Zagreb 1973. S. II 6715.

Kolar-Dimitrijević M.: Radni slojevi Zagreba od 1918 do 1931. Zagreb 1973. S. II 6716.

Harvey E.: Family in Trouble. London cop. 1974. S. II 6710.

Razvoj življenja od molekule do človeka. Ljubljana 1974. S. II 6711.

Savremena dijagnostika i lečenje u pedijatriji. 2. izd. Beograd 1974. S. II 6713.

Die grossen Ströme Europas. Wiesbaden 1974. S. II 6768.

Capps B. in ur. Time-Life books: Indijanci. Ljubljana 1974. S. II 6779.

MALA ANKETA

OTROKOM PROSTOR

Otroški dispanzer v Celju je tak pred tem, da ga zapro, kljub temu, da so adaptijski načrti zanj že nared. Sanitarna inspekcija zahteva ločitev otrok na zdrave in bolne, kar pa zdajšnje razmere v otroškem dispanzerju ne dopuščajo. Prezidava in dozidava dispanzerja pa bi omogočila normalno delo in zadostila higienskim predpisom, žal pa je adaptacija izpadla iz letošnjih občinskih zdravstvenih investicij. Med ženskimi je zavrelo. Tako med tistimi, ki so v otroškem dispanzerju zaposlene in med tistimi, h katerim so se le-te obrnile po pomoč. Medicinska sestra k delavki, žena k ženi. Na petnajst delovnih organizacij so poslale prošnjo za pomoč. In rezultati so tu. Delegatka iz EMO je na zadnji seji občinske zdravstvene skupnosti povzdignila svoj glas in zahtevala takojšnjo sanacijo razmer v otroškem dispanzerju v Celju. Ostala ni osamljena. Podobnih mnenj in glasov je vse več!

VERA JAGER, delavka, mati dveh otrok: »Preznetljiv je podatek, da bodo v Celju zaprti otroški dispanzer, ker to zahteva sanitarna inspekcija. Res je potreben preureditve, ker se v čakalnici istočasno zadržujejo bolni in zdravi otroci. Vem, da so se že pripravljali na adaptacijo, zdaj pa bo zmanjkalo denarja. Me žene smo o tem že slišale in smo ogorčene nad razmerami. Otroški dispanzer moramo v Celju urediti za vsako ceno. Le kam gre ves denar, ki ga prispevamo za zdravstveno varstvo otrok, pa tudi odraslih? Kdaj bomo dobili odgovor?«

JULKA TERGLAV, gospodinja iz Trnovelj: »Do adaptacije otroškega dispanzerja v Celju baje ne bo prišlo, ker bo zmanjkalo denarja. Pa so tisti, ki so o tem odločali, pomislili na to, da spričo razmer, ki bodo vladale v dispanzerju, ko bodo morali ordinirati popoldne za bolne otroke, popoldne pa za zdrave ali obratno, izostalo od dela toliko in toliko mater. In če bom jaz imela popoldne prosto ter bolnega otroka, ga bom nesla v dispanzer takrat, ko bo bolan, ne takrat, ko bo to na urniku.«

MIRA SMID, delavka v AERO, TOZD kemija, mati enega otroka: »Kadar sem imela opraviti v otroškem dispanzerju v Celju, sem bila z uslugami zadovoljna. Slišim, da ga bodo morali zapreti, ker nimajo dveh čakalnic, za bolne in zdrave otroke. Če je bil otrok bolan, so ga res dali v boks, a to je premalo, ker lahko okuži že v čakalnici zdrave otroke. Radi bi uredili, tudi to vem, prostore tako, da bi bili otroci ločeni, a jim zmanjkuje denarja. Ogorčena sem in bojim se, kako bo z zdravstvenim varstvom v bodoče.«

KARIN KVEDER, delavka, mati dveh otrok: Do bro poznam razmere v otroškem dispanzerju, saj vodim na cepljenje in zdravljenje oba otroka. Pa se od začetka do danes ni nič spremenilo. Dispanzer bodo baje zaprti, ker ne ustreza več higienskim predpisom. In denarja manjka, vem. Pa vas vprašam, kako daleč bo šla še ta naša solidarnost. Za klinični center v Ljubljani, na primer. Koliko naših otrok se bo tam zdravilo, odgovoruje pa v domači občini najosnovnejše zdravstvo. Za otroke?«

FANIKA VODENIK, go. spodinja iz Trnovelj: »Vnuke vozim v otroški dispanzer v Celje, kadar je bolzen in kadar je potrebno cepljenje. Slišala sem že, da bo zdaj v njem drugače. Po starem, nekoč je tako že bilo. Imeli so ordinacijo, ki je bila odprta v dveh turnusih. Za bolne in zdrave otroke. Matere so se jezile, ker se niso mogle prilagajati urniku, niti boleznim otrok. Za solidarnost gre v tem primeru in tudi jaz sem za njo in tudi dinar bi dala, če bi bilo potrebno.«

KMETIJSTVO

OŽIVITI KMETIJSKE SEKCIJE

Ce je kdaj pet minut pred dvanajsto, potem je to ta trenutek. Kmete pestijo premnoge težave. Med temi je najhujša ta, da svojega blaga ne morejo spraviti na trg in če že, potem za ceno, ki komaj še krije realne stroške proizvodnje ali pa jih celo ne krije. Dobro, kmetje imajo svojo organizacijo, slovensko Zadržno zvezo. Kot kooperanti sodelujejo pri odločanju v kmetijskih organizacijah, zlasti tam, kjer so kooperativne ustanove samostojne TOZD. Toda ti dve organizacijski obliki kmete še vedno puščajo v istem krogu, v kmetijski panogi gospodarstva, ki je v primerjavi z drugimi panogami še vedno v razvojnem zaostanku, potisnjena na paralelni tir. Res je, da imajo kmetje svoje delegacije za občinske skupščine, delegacijske konference za republiško skupščino. Toda to zastopstvo je številčno tako šibko, da je pogosto njihova beseda komaj slišna. In če navsezadnje prislunemo reku, da se je treba najbolj zanesiti nase in na svoje kljuse, potem lahko tudi kmetje največ razumevanja dosežejo v neposrednem družbenem okolju, v krajevni skupnosti, v občini. Problemi, ki tarejo kmečke proizvajalce, obravnavani na širši družbeni platformi, bodo gotovo imeli večjo težo, kot če se, da tako rečemo, sami sebi smilijo. V spomin si priključimo primer, kako so delegati v republiški skupščini poskušali prodreti s predlogom o enaki premiji za mleko, ki jo je predpis diferencirano določal za kmete in za družbeno proizvodnjo. Ker kmečka delegacija problema ni obravnavala širše, da bi se z njim seznanili tudi potrošniki — torej delegati iz mest in delavskih centrov, jim je predlog propadel, ker so pač delegati imeli vtis, da gre za novo povziranje, ne pa za izenačenje v že formirani, že dovoljeni, oziroma doseženi ceni.

Nešteto krat slišimo od kmetov, češ, kmetje smo zadnja luknja na svireli, peto kolo, celo zavrženi itd. Toda poglejmo resnici v oči. Če pa pogledamo, koliko kmetijskih sekcij pri SZDL je bilo v preteklih letih zares aktivnih, če se zavemo, da so tudi zdaj težave, ko na konferencah pododborov SZDL in po zasebnih izbirajo delegacije za krajevno konferenco SZDL, se kmetje navadno najbolj otepaajo, da bi bili izvoljeni. Pravijo, češ, nimamo časa, naj hodijo na sestanke tisti, ki delajo osem ur itd. Toda tisti, ki delajo osem ur, torej delavci v združenem delu, so se dosedaj že kar dobro organizirali in se bodo brez dvoma še bolj. Vendar — delavec v tovarni se posveča predvsem svojim problemom — saj jih tudi najboljše pozna. Doslej se tudi to še ni zgodilo, da bi delavec ne imel razumevanja za resnične probleme kmeta, pa tudi kmet razume delavca, toda šele potem, ko spoznata težave in nadloge drug drugega.

In kje se bosta najbolj pogovorila kmet in delavec, oziroma tudi izobraženeec? Tam, kjer vsi trije sedejo enakopravno za mizo — to pa je v SZDL. O komunalnih problemih se pogovarjajo tudi sedaj, o kmečkih pa bolj malo. In ravno to bi bila naloga kmečkih sekcij pri krajevnih in občinskih konferenci SZDL.

V tem času se formirajo delegacije. Zdej je priložnost za izpolnitev takšnih, ki bi mogli sestavljati dobro sekcijo — kmetijsko sekcijo. Kjer bodo tako ravnali, bodo dobro ravnali. Kjer pa ne, je treba tudi povedati, da predvsem po krivdi kmetov samih. Človek se največkrat sam osami in družbeno zavrže.

J. KRASOVEC

KONEC PRIJAV V ŠMARJU

Na zadnji seji koordinacijskega odbora za odpravo posledic potresa v Šmarški in SentiJurški občini v Ljubljani so sporočili, da je za pomoč območju doslej zbranih — takšnih so podatki SDK — okoli 172 milijona dinarjev. Še posebej se na svojem žiro računu steka denar za gradnjo šol, tega pa je okoli 14 milijonov.

Ker so zadnje čase vedno znova prihajale nove prijave bodisi za kategorizacijo bodisi za prekategorizacijo in ker je pri tem velikokrat šlo tudi za špekulativne namene, je republiški koordinacijski odbor sklenil, da se nobena prijava, ki je prišla na Büro za odpravljanje posledic potresa v Šmarju po 31. decembru 1974, več ne upošteva.

Koordinacijski odbor je ob isti priliki seznanil javnost s podatki o fondu, ki se je zbiral za stanovanjsko izgradnjo. Doslej je bilo zbranih 80 odstotkov vseh sredstev, polovica občin pa je izpolnila svojo obveznost. Pri tem je treba povedati, da nekatere občine še sedaj niso izpolnile svojih obveznosti do potresnega območja, predvsem dolnjska regija.

Ker je kategorizacija zaključena, je tudi jasno, koliko je objektov v kakšni kategoriji. V četrti kategoriji je 1490 objektov in v tretji 1503.

Za letošnje leto so pripravili tudi načrt gradbene operative in ga na seji sprejeli ter predlog samoupravnega sporazuma za zbiranje solidarnostnih sredstev. Po tem predlogu bodo upoštevali, seveda če bo sprejet, število zaposlenih kot merilo.

MILENKO STRASEK

PARTIZANSKA MAMA MARIJA DEŽNIKAR

Ob robu gozda, na gričku nad vasjo Prekopa pri Vranskem, je nekaj stala ljubka hiška. Nekaj sadnega drevja, med tem trije zlatni orehi in hruška tirolka, je dajalo skromnemu domu še večjo domačnost. Tu sta vse do konca vojne leta 1945 prebivala Naclova dva — Micka in Tona. Tona, Mickin mož, je že dolgo v grobu, a ona je, čeprav drobna in skromna, še vedno živahna in prijetna ženica. Čeprav jih je dosegla 80! Natančno 23. marca 1895 je prirojena na ta svet, ki ji je dal le malo dobrega. 80 let življenjske dobe je pa še nekaj, da je o tem vredno kaj napisati. Posebno še za dobro ženo, kot je Naclova Micka vedno bila.

Leta med prvo in pred drugo svetovno vojno so Micki minevala v samem delu in garanju. Ko sta s Tonom postorila vse na svojem, sta dnuarila pri kmetih. Ja, celo veliko njivo hmelja sta pri Kladnikovih vzela čez in jo obdelala. Ni bilo lahko tisto življenje, a leta so kljub temu minevala.

Prišla je druga svetovna vojna in z njo nemški okupatorji. Dobroveljski gozdovi so zeleneli in dajali varno zavetje prvim borcem za svobodo. Na jesen leta 1941 se je Tona srečal s partizani v dobroveljski hosti. Bili so prijazni in eden mu je dal skoraj novo srajco, ker je bila njegova vsa borna in za-

krpana. Tona je partizane povprašal za Klovraja. Ta je bil znan domačin in predvojni komunist Ivan Farčnik. Buč. Sel je med partizanske borbe kot mnogi drugi komunisti ob napadu Nemčije na Sovjetsko zvezo. Micka je povedala, da se je Buč oglašil že takoj tisti večer po Tonovem srečanju s partizani, pri njiju v hiški na griču. Ko ji je dajal roko, je videla, da je vanjo ranjen. Potem so se pogovarjali dolgo v noč. Tako je postal njun dom tudi dom partizana Buča in mnogih drugih. Včasih jim je bila skromna hiška kar pretesna. Prihajali so večer za večerom in Micka jim je kuhala, kar je pač imela. Bilo je vsega večkrat premalo, se Micka spominja še danes. Ta-

ki ješči fantje in možeje so bili. Veselje jih je bilo pogledati. Pa Naclova dva nista samo hranila partizanov. Skrbela sta tudi za njihovo varnost. V hiši so imeli tudi podzemni bunker. Skopala sta ga Buč in Tona.

Ko me je ob koncu maja leta 1944 Buč pripeljal k nima nekake sobotnega večera, mi je bila Micka takoj zelo všeč. Za drugi dan, nedeljo, me je vprašala, kaj rad jem. Nič se nisem izbiral, ona je kar sama rekla: »Palačinke vama bom prinesla v hosto za hišo!« In jih je res. Bile so čudovite! Ampak za Micko sta prinesli palačinke za najino kosilo še dve mladinki; Mrzloškova Mici in Rapkova Mara. Kako se je moja Micka smejala takrat in še danes se njene oči iskrivo zasmejejo, ko pove: »Ja, z Bučem sta pa takrat jedla palačinke kar trikrat v enem dnevu.«

Minuli petek, ob mojem obisku pri njej, mi je pripovedovala, kako je v košu nesla partizanom štruklje v Adamčev zavađ (hosto). Bilo je zgodaj na pomlad in po hosti so ležale še krpe snega. Micka je hodila le po kopnih tleh in je morala zato delati kaj dolge korake in tudi skoke. Prišla je srečno do partizanov. Ti so štruklje z veseljem pojedli. Tedaj pa je Buč ukazal: »Psst!« Čisto blizu je šla kolona Nemcev nad partizane. Vsi, z Micko vred, so obnemei. »Sree mi

je razbijalo v prsih kot kovaško kladivo, je povedala Micka. K sreči jih Nemci s psom vred niso zavohali. Ko je Micka po tem šla s prazno posodo v košu domov, je ta preveč ropotala. »Kar za grm sem stresla tiste preklemske črepinje, se je razvnela še zadnjič. Dobro se spominja še, kako je bila za kurirja Sergeju Kraigherju, ko je šel na sestanek. Se ptisal ji je pred leti tovariš Kraigher, da jo ima v najlepšem spominu. Kako tudi ne! Kdor je Naclovo Micko spoznal v tistih hudih časih, je pač ne more pozabiti kar tako. Saj je s partizani čutila in živelja, vsak ji je bil kot njen otrok. Sama je imela le hčerko Slavko, pri kateri je sedaj v zimskem času v Vojniku na daljšem obisku. Sicer pa živi pri vnučkinji Irenki tudi v Vojniku. Lepo se imata in Micka še sedaj kvačka brez očal čudovite reči.

Prosila sem jo za njeno sliko, da bi jo tako spoznal tudi drugi. Ona pa je skušala prepričevalno odbiti mojo prošnjo: »Oh, nikarte, ko se pa jaz ne slikam nič lepo!«

Ljuba naša partizanska mama Micka, v naša srca ste se nasikali pred več kot 30 leti prečudovito in neizbrisno lepo! Prizna vam hvala za vse! Iskrene čestitke ob jubileju in še: Na mnoga, mnoga leta!

VERA PELKO-IDA

PETRA VOZI TRAKTOR

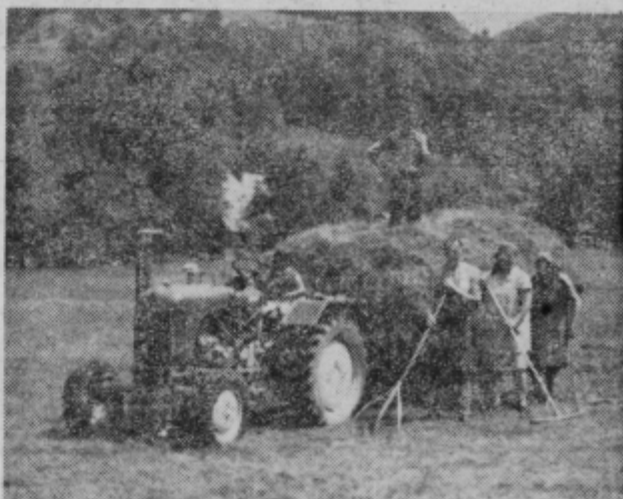
Dandanes se veliko piše po časopisih kako si kmečki otroci izbirajo poklice ali pa grede celo v tujino, ker nočejo ostati na kmetiji. Na tisoče je danes primerov, ko se na veliki kmetiji ubadate z delom le ostareli oče in mati, otroci pa so odšli po svetu. Res pa tudi je, da kmet že dolgo časa ni več za svoje delo ustrezno plačan. Tudi davki niso povsod pravično odmerjeni. Kljub temu imamo danes že veliko kmetov, ki so izredno napredni, so premestili vse težave in vzorno kmetujejo. Taki napredni mladi kmetje in njihove žene pa so lahko samo tisti, ki imajo resnično ljubezen do zemlje in voljo do kmetijstva. Te lastnosti pa kmečkemu otroku niso kar prirodne, ampak je odvisno od staršev kako vpljajo z vzgojo ljubezen do kmečkega dela.

Kmet Alojz Podiunšek iz Gornje vasi pri Preboldu je takšen. Ima sestletno hčerko Petro, ki je zraven pri vsakem kmečkem delu. Oče ji je znal razložiti, da mora imeti živina v hlevu ravno tako red v hrani in čistočo pri jedi kot ljudje. Petra hodi z očetom v hlev, zato pozna točnost obrokov. Ze triletna je očeta opominjala, češ, daj prepusti telička h kravi, daj jesti kobili. Oče jo je jemat na polje in ji pustil, da je vodila kobilo na vajeih. Ko pa je predlansko leto kupil traktor, ki ima poleg glavnega še stranski sedež, je vzel s seboj na vožnjo tudi hčerko Petro, včasih pa še dve leti mlajšo hčerko Valerčiko. Mala Petra se je kaj kmalu naučila upravljati z volanom, počasi pa vozi že tudi po neprometnih krajih. Na polju in travniku pa mu je že v veliki pomoč.

Zato upamo, da bo deklica Petra, ko bo odrasla, pomagala staršem in ne bo vprašanje ali bo ostala na kmetiji ali ne. Na vprašanje, kaj bo, ko bo velika, je odgovorila: »Očku in mamici bom pomagala, ko pa bom imela izpit bom tudi po cesti vozila s traktorjem. Kaj ne očka?«

Zelimo še veliko tako vzgojenih kmečkih otrok. Če jih bo veliko, ne bodo ostali na kmetijah samo stari in izčrpani.

MIRKO PODGORSEK

Kljub temu, da ponekod v vinogradih spomladansko kop, ki je najtežja, opuščajo, ker škropijo proti zeli, ponekod še kopljejo, kar nam zgovorno priča tale pošnetek. Ko je bila kop opravljena, so škropili proti plevelu. Takoj za tem se je začelo deženno obdobje. Prizadete zanima, če bo deževje razničilo škropivo in če bodo morali škropiti še enkrat.

Foto: TONE TAVCAR

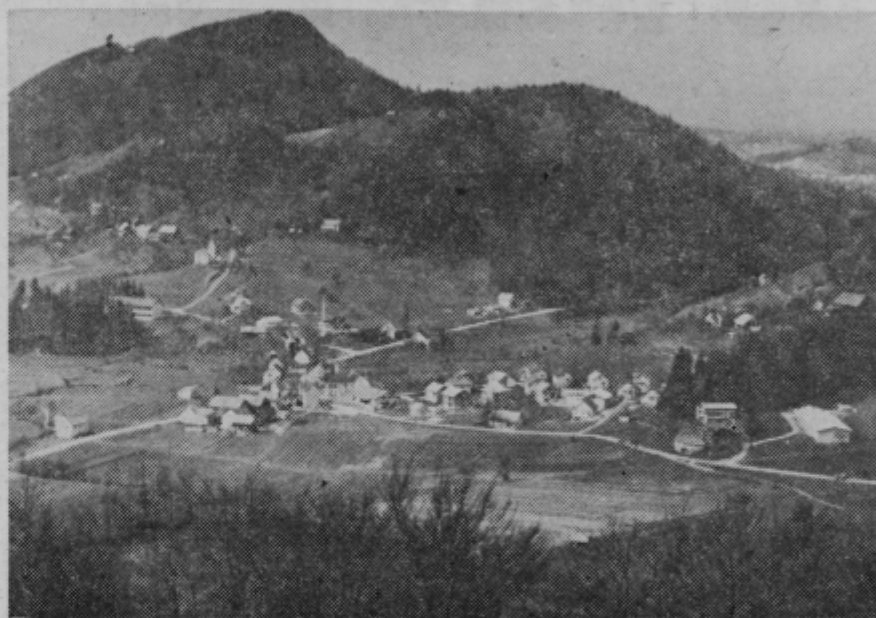
LETEČE UREDNIŠTVO V SLIVNICI PRI CELJU

ZARES SKUPNOST

Slivnica pri Celju velja za eno najbolj uspešnih in delavnih krajevnih skupnosti v šentjurški občini. Tjakaj res bolj redko zahajamo, zato vsakokrat presenetli z novimi hišami, ki jih bo, odkar je sprejet urbanistični načrt, še veliko več.

Bili smo v šoli, se pogovarjali s predsednikom krajevne skupnosti, s predsednikom ZB, s predsednikom Rdečega križa, z vodjo delegacije krajevne skupnosti in seveda direktorjem šole. Na obisku smo bili pri kmetu — slikarju Jožetu Vodebu, predsedniku prosvetnega društva Jožetu Tajnsku, pri Srogeljnovi Trezi in njenih sosedih Zavskih. Tudi Ignaca Hrastnika, ki je bil živinozdravnik-samouk, smo šli pozdravit. Obiskali smo farmo nesnic. Precej problemov pa so natrosili pri Lesjakovih.

Vsega danes ne moremo »stlačiti« na eno stran. Zato pridno kupujte Novi tednik tudi naslednje tedne, dokler vse, kar smo zapisali v beležnice, ne bo »na svitlo dano«.

CESTE, CESTE!

Če smo hoteli kar največ izvedeti o kraju samem, smo se obrnili na predsednika krajevne skupnosti **Milana KOKOŠARJA**, ki nam je rad priskočil na pomoč in nam povedal veliko zanimivosti kraja in okolice. Cel kup problemov je natresel. Nekaj so jih že rešili, nekatere rešujejo, pa jih je še kljub temu kar precej. Pravi, da so za razvoj kraja potrebne predvsem ceste. Teh se je treba najprej lotiti.

Kraj z okolico vred je izrazito kmetijski in razen kokoške farme ni v Slivnici nobenega drugega obrata, kamor bi ljudje lahko hodili na delo. Kmetije v bližnji okolici so več ali manj siromašne in šele pred leti je pri njih prvič posvetila električna žarnica. Toda napredek vse bolj prodira tudi v hiše in na polja teh kmetij.

Slivniško krajevno skupnost tarejo slabe in prazne ceste, ki jih je na tem področju kar 47 km. Ljudje, ki živijo v tej krajevni skupnosti, so si zadali načrt, ki nosi geslo: »Zgradili bomo ceste! V vsako vas mora priti avto.« Lotili so se akcije za izgradnjo cest. Nekaj sredstev jim bo dala krajevna skupnost, nekaj bodo prispevali sami,

največ tako, da bodo zrtvovali svoj prosti čas in da bodo sami kopali kamenje. Do sedaj so ljudje zbrali že 8 milijonov dinarjev in opravili čez 11.000 delovnih ur. Zavedajo se, da jih čaka še veliko dela, toda držati se hočejo zastavljenega glesla in načrta.

Problem je tudi nočna razsvetljava v centru in kanalizacija. Vse to in marsikaj drugega bo še potrebno opraviti, da bi bilo življenje tod bolj prijetno. Letos bo zgrajen stanovanjski blok, ki si ga ljudje zelo želijo in ob vselitvi ne bodo smeli spregledati učiteljev, ki sedaj živijo po slabih stanovanjih. Letos so kupili tudi 1 ha stavbnega zemljišča za novo šolo. Zraven nje pa bodo postavili otroški vrtec, ki ga zdaj

malčki zelo pogrešajo, saj nekatere starši že navsezgodaj odpeljejo v šentjurški vrtec.

Tudi kulturni dom manjka ljudem v tem kraju. Pogrešajo ga še posebno mladi. Vse prireditve in vsi sestanki se zdaj lahko odvrtajo le na šoli, ki pa je že tako pretesna za redno šolsko dejavnost. Mladi radi sodelujejo s krajevno skupnostjo, prirejajo proslave ob vseh pomembnejših praznikih in si seveda nadvse želijo, da bi imeli prostor, kjer bi lahko vadili, se

sestajali in prirejali ples. Ne zahtevajo preveč; toda krajevna skupnost nima denarja za še tako majhne in skromne želje, kajti najprej bo treba vložiti vsa sredstva za ureditev cest, da se z njih ne bo več dvigal prah. 2000 ljudi živi v tej krajevni skupnosti in 520 od njih je zaposlenih. Izseljevanje iz kraja in okolice se je v glavnem ustavilo in še bolj se bo, ko bodo zgrajene in dodobra urejene prometne zveze in ceste.

Kdo ve, kaj in kakšne probleme bo prineslo akumulacijsko jezero. Zaenkrat je jasno le to, da je treba urediti dohod do vasi Tratno, ki sicer ne bo imela nobenega izhoda. Kasneje pa bi lahko razmišljali celo o turizmu in ureditvi okolice jezera.

Problemov nikoli ne zmanjka, menijo Slivničani, kakor tudi dela ne. Kraj z okolico je poleg vsega lani prizadel še potres in jim napravil precej škode. Nekaj družin je prezimilo v montažnih hišicah, drugi so si s pomočjo kreditov popravili in sanirali svoje stare hiše, veliko dela in razpok pa je še ostalo in čakajo na denar. Tudi stavba, v kateri se pod isto streho stiskajo pošta, ambulanta in krajevni urad, je vsa v razpokah.

M. P.

SPREHOD SKOZI ČAS

Kronike so nasploh zelo zanimive. Tudi slivniška, ki smo jo sicer dobili pretipkano in nam torej duh po starosti ni bil dan. Je pa tam zbrano več ali manj vse, kar se je dogajalo pomembnega v Slivnici skozi stoletja.

Prvič se Slivnica omenja v župnijski kroniki leta 1513. To je hkrati tudi letnica, ki je vsekana nad uro na zvoniku farne cerkve. Od tega datuma naprej ima Slivnica v kroniki vrsto datumov, ki dajejo občutek, da ima kraj z okolico bogato srednjeveško izročilo.

Najvišja točka na slivniškem območju je pri Sv. Heleni, ki meri natanko 509 metrov. Tukaj je tudi zelo zanimiv napis v slovensčini. Napis je na uri, ki še danes teče in se glasi: »To uru je naredu Mateu Shepenak urtnaker skuz skerbnih zekmestra Juri Mastnak in Gregor Tansek in anno 1849.«

Leta 1832 je Slivnico obiskal Anton Martin Slomšek in zahteval, da zgrade v fari šolo. Šola je bila leta 1859 tudi zgrajena.

Kronika navaja vrsto pomembnih in zaslužnih mož, rojakov iz Slivnice: dr. Lava Mastnaka, višjega sodnega svetnika v Ljubljani, Davorina Lesjaka, planinca in ustanovitelja dravske podružnice slovenskega planinskega društva, Rudolfa Vodeba, upokojenega ravnatelja mestne hranilnice v Mariboru, Alojza Jagodiča, banskega tajnika v Ljubljani, kopicu učiteljev in drugih.

Pred prvo svetovno vojno je v kraj prišel Grasselli, za katerega nihče ni vedel, kaj je. Prišel je takorekoč z malho in ostal. Grasselli je poskrbel, da se je kraj razvil: krajanom je ponudil trgovino, gostilno, mesalco, dobili so tudi pekarno. Bil je sposoben trgovec in stavbe so rasle kot gobe po dežju. Grassellija lahko smatramo kot očeta nove Slivnice, pravijo krajanj.

Kraj se je začel razvijati z večjo močjo šele takrat, ko so zgradili skozenj cesto in jih povežali z Zegrom. To je bilo leta 1929 in že takrat je začel voziti tudi prvi avtobus.

Slivniška kronika se v glavnem omejuje na dogodke v šoli, osebe, ki so prosvetljevale mlade Slivničane ter na duhovnike. Živa kronika v kraju pa je kmet Jože Vodeb, o katerem bomo spregovorili drugič.

MILENKO STRASEK

VSE ZA CELODNEVNO ŠOLO!

Ob našem srečanju s Slivničani smo poklepetai tudi z mamicami otrok, ki obiskujejo tukajšnje osnovno šolo. Zanimalo nas je namreč, kaj starši mislijo o uvajanju celodnevne šole v kraju, ki je nekoliko bolj odmaknjen. Dobili smo presenetljive odgovore:

TILČKA NOVAK: »Veliko se pogovarjamo o novi obliki šole in vse bolj smo prepričani, da bodo z novo obliko šole veliko pridobili otroci in tudi starši. Problem bo morda edinole za kader, še posebno, če se stanje ne bo izboljšalo po finančni plati. Marsikdo se bo odločil za drugo službo in bo poklic učitelja obesil na klin. To pa vsekakor ne bi bilo dobro.«

CVETKA URLER: »Menim, da bomo z novo obliko šolanja zadovoljni starši in otroci, čeprav

je zaenkrat tu in tam slišati še kakšna negotovnanja. Toda večina staršev je že »za« to obliko šolanja, počasi pa bodo spoznali tudi vsi tisti, ki so zaenkrat proti, da nova oblika šolanja »koristi predvsem njihovim otrokom, in ne nazadnje, tudi njim.«

IDA UZMAH: »Ni dolgo tega, ko smo imeli na šoli roditeljski sestanek, kjer smo se seveda pogovarjali tudi o celodnevni šoli. Moram reči, da nihče od staršev ni bil proti. Nasprotno! Kot se je izkazalo, so starši z novo šolo že vnaprej zadovoljni, saj jim bo v marsičem priskočila na pomoč. Marsikje bo z njo rešeno vprašanje varstva in prehrane.«

MARIJA GUBENSEK: »Veliko razmišljamo in se pogovarjamo o celodnev-

ni šoli in moram povedati, da vse bolj tudi spoznavamo, da bo tako le boljše — za otroke in za nas. Starši bomo precej razbremenjeni, otroci pa,

če bodo imeli dobre pogoje za delo, bodo hitreje napredovali in bolj sproščeno odraščali. To pa je želja tudi nas, staršev.«

M. P.

SLIVNICA IN NOB

Slivnica je neizbrisno povezana z dogodki NOV. Leta 1941 sta takratni komandir in komisar 1. celjske čete Franjo Vrunč in Peter Stante na izvidniškem pohodu postala nemškimi policistom sumljiva. Ko so ju hoteli aretirati, sta zbežala, toda rešil se je le Peter Stante. Franja Vrunč-Buzdo so Nemci ranjenega ujeli in pozneje po mučenjih in zasilševanjih — ustrelili. V spomin na ta dogodek nosi nova šola Vrunčovo ime, hkrati pa kraj vsako leto praznuje v tem času krajevni praznik.

Partizani so bili na slivniškem področju že leta 1941 in to 1. štajerski bataljon, ki ga je vodil Franc Rozman-Stane. Med krajanj je še vedno 64 aktivnih borcev NOB, v borbi pa jih je padlo 38. Enajst Slivničanov je končalo življenje v taboriščih. To je gotovo pomemben prispevek kraja v NOB.

VEDO ZA OSTARELE

V krajevni skupnosti Slivnica je odbor Rdečega križa, ki mu predseduje Jože Vodeb, zelo delaven. Deluje v krajih, kjer je veliko ostarelih in socialne pomoči potrebnih ljudi. Imajo 23 starčkov, ki so stari nad 80 let. Za 8. marec so obdarovali tudi vse ostarele žene, med njimi tudi najstarejšo domačinko Terezijo Kovačič ali Trezo Srogeljnovo, kot se ji pravi po domače. Njo smo tudi obiskali, zapis o njej pa bomo objavili v naši prihodnji številki. Takih primerov, kot je ona, imajo v krajevni skupnosti še nekaj. Za vse, seveda, še niso mogli tako poskrbeti, kot so za njo. Imajo namreč 22 socialnih podpirancev, ki dobivajo socialno podporo v višini 17.000 do 41.000 dinarjev.

Tudi borčevskih pokojnin je v krajevni skupno-

sti Slivnica veliko, zahvalovkov pa je tudi vedno več. Najvišja borčevska pokojnina v teh krajih znaša danes 48.000 dinarjev, predlog pa je za 80.000 dinarjev. Tako naj bi se približali življenjskemu minimumu, kolikor bo po novem znašala tudi socialna podpora. Seveda le tam, kjer bodo imeli za tako delitev dovolj denarja.

Z. S.

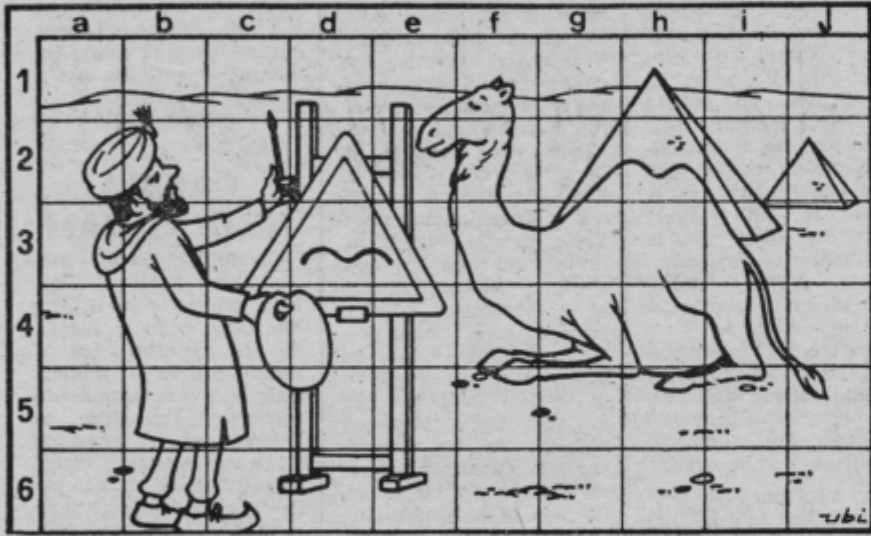
Jože Vodeb

NAGRADNA SLIKOVNA UGANKA

Med reševalce, ki bodo pravilno rešili nagradno slikovno uganko, bo žreb razdelil nagrade v skupni vrednosti 350 dinarjev:

1. nagrada: 100 din
2. do 6 nagrada: po 50 din

Izrezek z rešitvijo pošljite na naslov: Uredništvo NOVEGA TEDNIKA, 63000 Celje, Gregorčičeva 5. Na pismeni ovitek napišite TRIJE ZNAKI. Pri žrebanju bomo upoštevali vse rešitve, ki bodo v uredništvu do četrta, 3. aprila.

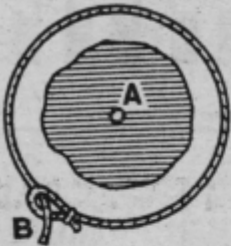

Trije kvadrati v koordinatni mreži imajo do pičice enako risbo. Kateri?

NAGRAJENI REŠEVALCI

Za nagradno logičnico, objavljeno 13. marca, smo prejeli 40 rešitev. Žreb je razdelil nagrade takole:

1. nagrada (100 din): VINKO GOBEC, 63230 Šentjur, Goričica 8
 2. do 6. nagrado (po 50 din) prejmejo: OLGA VRHOVEC, 63000 Celje, Savinjsko nabrežje 6/II
 - JOZE HORVAT, 63000 Celje, Trubarjeva 3
 - DANI TURNSEK, 63000 Polzela, Šola Vere Slander
 - MARTINA SLOMSEK, 63232 Ponikva, Brezje 7
 - SLAVKO KAMENIK, 63000 Celje, Ljubljanska 33
- Rešitev nagradne logičnice Glej risbo!

NAGRAJENI REŠEVALCI

Za nagradno slikovno uganko, objavljeno 6. marca, smo prejeli 197 rešitev. Žreb je razdelil nagrade takole:

1. nagrada (100 din): BORIS SPES, 63211 Skofja vas, Trnovlje 4a
 2. do 6. nagrado (po 50 din) prejmejo: NADA GOVEDIC, 63253 Pristava pri Mestinju, Vidovica 9
 - LOJZE PUNCER, 63330 Mozirje 190
 - ALOZIJA JURSE, 63000 Celje, Zidanškova 7
 - ZDRAVKO NOVAK, »Vrta« Petrovče n. h., 63301 Petrovče
 - MIROSLAV KOSIR, 63215 Loče pri Poljčanah, Mlače 34
- Rešitev nagradne slikovne uganke:

REŠITEV IZ 10. ŠTEVILKE KRIZANKA

Vodoravno: mlinar, Zola, aorist, dreta, tlesk, orešek, Jena, idol, — r —, Aka, skrb, sto, — ž —, sura, slip, edinka, tkivo, Koren, kraval, loto, batata.

HUMOR

SHUJŠEVALNA KURA

Zdravnik svetuje neki zavaljeni dami, da mora vsak dan jezdit na konju vsaj dve uri. Po petnajstih dneh se vrne v ordinacijo.

— No, kako je, je uspešno? jo vpraša zdravnik.

— No ja, meni se nič ne pozna, konj pa je shujšal za deset kilogramov.

S. S.

TEKSTILIADA NA GOLTEH — V organizaciji tovarne modne konfekcije TOPER Celje je bila minuli petek na Golteh XVI. tekstilna v smučanju. Nastopilo je kar 575 tekmovalcev iz 43 organizacij združenega dela tekstilne industrije Slovenije. Na sliki: predsednica republiškega odbora Sindikata delavcev tekstilne in usnjarske industrije Slovenije Dora Ing. Rihar podeljuje predstavniku MTT Maribor veliko kristalno vazo za doseženo prvo mesto v ekipnem plasmaju. Foto: TONE TAVČAR

To kar je povedano v tej črtici, se je zgodilo v strašnem juliju 1942. leta. Bilo je v dušeče nemirni ruski stepti med Oskolom in Donom, prepojeni z obcestnim prahom. Vojaško katastrofo tistega leta je bilo mogoče vnaprej uginiti od onega časa, ko se je ponesrečil tako imenovan sizjum-barvenkovski žepa. Celo nam, ki smo preživeli v 1941. letu neozdravljivo bol zaradi odstopanja od meje do Podmoskovja, so se zdele razsežnosti te velikanske katastrofe kakor strela z jasnega. Po uničujočimi udarci z zemlje in iz zraka se je razklala fronta pri Harkovu. A njeni gibajoči se drobci so se skotali tudi proti vzhodu, preskočili Don pri spodnji Volgi in zadeli kavkaško pred gorje. Srca so gorela od sramote in bolečine kakor 1941. leta, spet so starčki in starke, žalostne matere in lahkomiselni otroci molče gledali v oči odstopajočim vojakom, ki so prebivali

V cestnem prahu se podijo beloglavi otroci. Krave mukajo. Pastir poka z dolgim konopnim bičem. Vse je tako in ni tako kot prej. Pod slamnatimi napuščmi starih starke, ožganje od znoja. K očem pristavljajo dlani, ki so počrnela od dela. Nemirno in pozorno gledajo na jug in poslušajo. Na mimoidoče rdečearmejce gledajo molče in strogo. V njihovih očeh je otrpnilo nemo vprašanje:

— Ali res sone pride?

V koči, kjer smo po naključju prenočevali, sta živeli dve ženski. Starejša, gospodinja, je tukaj odrasla, tukaj preživela svoje življenje, hodila po majhnem dvorišču od kočice do hleva na vrt in v sadovnjak. V nekakšni nerazumljivi otopelosti tudi sedaj teka sem ter tja po dvorišču in sprašuje že de setič, ali bi pustila čez noč Sivko v hlevu ali pa bi jo bilo boljše privezati v sadovnjak pod jablano.

ALEKSEJ SURKOV

MATERINSKA SRCA

Prevod: Jurij Rojs

stvo prepustili na milost in nemilost naglo prodirajočemu sovražniku. Ob takšnih dnevih se je včasih zdelo, da je za živo človeško srce smrt, ki prileti od krogle ali bombnega drobca, lažja kakor bolečina umikajočega se vojaka. Potrebna so bila resnično nečloveška prizadevanja volje, da si se lahko pravočasno umaknil pred plamenom nesreče, da si lahko ohranil v globini svojega srca brsteči cvet upanja.

Moja pokojna mati, ki je preživela grenko težavno življenje, ob nočeh pogosto prepojeno s solzami, mi je rekla, da solza umije bolečino s srca. Mogoče je imela prav, ravno zato sem napisal v teh težkih mesecih to črtico. Moj urednik, pogumen in odločen človek, je vendarle menil, da ni primereno s to pripovedjo brskati po že itak skeleči bolečini vojaškega srca. Zato mi jo je vrnil. Tako je ostala črtica pri meni v notesu kot nema priča velike bolečine velikega časa, bolečine, iz katere so začele poganjati mladike naše bodoče zmage.

Naj pa zdaj, po dvajsetih letih od zmagoslavnega konca vojne, srečni vrtniki komunizma prebero s spoštovanjem in ponosom te vrstice, posvečene velikemu dejanju duše naših mater. 1964. leta

»Na tvojih ramenih je usoda ruskega rodu, trpeča in mogočna mati.«
N. Nekrasov

To je bilo v letošnjem letu. To je bilo tedaj, ko je zvenela od znoja ste pa med Donom in Oskolom, na drugi strani Dona — na kozaki zemlji.

Po izkopanih prehodih in po vaških poteh so dobneli tanki. Topovska kanonada je prihajala od vseh strani. Po očeh je ognjeni sij gorečih vasi in mest krvavo osvetljeval nebo nad ste po. Groziti so bili dnevi in strašne so bile noči.

V teh dnevih je zamigljalo pred mojimi očmi tisoč človeških obrazov, toda izmed njih sem si za celo življenje zapomnil tri obraze ruskih mater.

Nad globoko grapo za Valujkami stoji ruska vasica. (Tam so zdaj Nemci). Vanjo smo se pripeljali proti koncu dneva. Vas je zaplavala proti nam odgoraj, iz sinje globine neba, po širokem, valovitem klasju dozorevajoče rži, iz globokih zalivov cvetočih travnikov. Iz temno zelenih krošenj sadovnjakov so se bleščale bele stene ilovnatih koč, ki so postajale rožnate pod zadnjimi žarki večernega sonca. Se pred tremi dnevi je bila tu tišina. In to tišina je prestrašila vojna. Vojna renči blizu, čisto vstric, za holmi, poraslimi z gozdom, v dolni stepne reke Oskol.

Druga ženska je mlada, bolj mestna. Ko smo stopili na dvorišče, je stala pri podboju in nerazumljivo ter žalostno opazovala svojo neutrudljivo svakinjo. Na rokah pa je držala dveletno deklico. Otrok je stegnil proti meni suhljate ročice, se prijazno nasmehnil z očmi, modrimi kot poljske plavice, in zajecjal:

— Očka... Očka...

Mati je vstrepetala in skrila svoj obraz za hčerkino ramo. Potem, ko se je premagala, me je pogledala naravnost s ponosnimi, globokimi očmi:

— Smešna je moja hčerkica. Komaj zagleda vojaka, že sili k njemu in ga ima za očeta. Tudi njen oče je bil vojak. Čisto majčkeno je zapustil lansko leto, a si ga je vseeno zapomnila...

Deklico sem vzel v roke. Zaupljivo je objela moj vrat s tenkimi ročicami pa laskajoče začela nekaj jecljati, kar razumejo samo matere. Otrokovno telesce je bilo skoraj brez teže. Rečki rusi lasje so se rahlo kodrali nad sencmi, očrtanimi z modrimi vejastimi žilami. Rahitične nožice so bile sloke in tanke. Celo drobčkano telesce se je pritičalo k velikemu človeškemu telesu, kot se oklepa tople hišne stene od mraza ozgan bršljan.

— Ona je obleganka. Prejšnjo zimo sva prebili v Leningradu pod blokado Nisva se nadejali, da bova prestali. S svojim telesom sem jo grela. Odvadi la sem se spat, venomer sem se bala, da bi je v spanju ne zadušila. Pa je le ostala živa, moja sirotka... Da, ostala, trpljenje je vzdržala...

Dva meseršmita sta planila iz oblaka in brneče poletela nad vaško ulico. Deklica je tolkla v dlani in zakričala:

— Ptički... ptički...

Zazeblo nas je od tega otroškega vzklika, nato smo urno stopili v kočico. Od ilovnatega poda, na debelo postlanega z dišečimi stebli čobra in mete, je bilo v koči hladno. Na rdečih stenih so visle družinske fotografije. Deklica se je stegnila k sliki mladega postavnega mornarja rdeče vojne mornarice s komsomolsko značko na blu zi:

— Očka...

Skozi temačne dni leningrajske blokade, skozi nemirne noči bombardiranja, na tovornjaku, ki se je tresel po tajačjem, luknjicavem ledu Lagode, in v zakajeni tesnobi begunskih tovornih vagonov s pečjo — je prinesla mlada žena na svojih prstih to dragoceno fotografijo, kot svetel spomin na nedavno srečo, kot spomin na to, da je imela moža, a hči očeta...

nadaljevanje prihodnjic

Ljubljanska banka

podružnica celje

PRAVI NASLOV ZA DENARNE ZADEVE

NT ZA SMEH

UVOD, KI TO NI

Pa smo spet tu. Kljub najrazličnejšim podražitvam, ki nam delajo življenje pestrejše. In zanimivejše. Zaradi podražitev so nam celo nekatere osebe bolj drage. Enih pa imamo poln želodec, da nam ni treba jesti. Najbolj v železnicah imamo trgovce. Seveda, saj nam oni prodajajo dražje predmete. Sram jih bodi.

Naš smeh je še po stari ceni. Je na razprodaji. S popustom. Ker ima napako. Premalo je smešen. Preveč žalosten. Pa kaj hočemo, ko pa je tak čas. Kako se boš smejal, če te od vsepovsod pritiskajo. Nizek zračni pritisk, nizke plače, visoke cene, pokvarjeni čevlji, socialni zobje. Vse to nas pritiska in stiska, človek pa naj v tem še od veselja vriska! Naj, komur je moč.

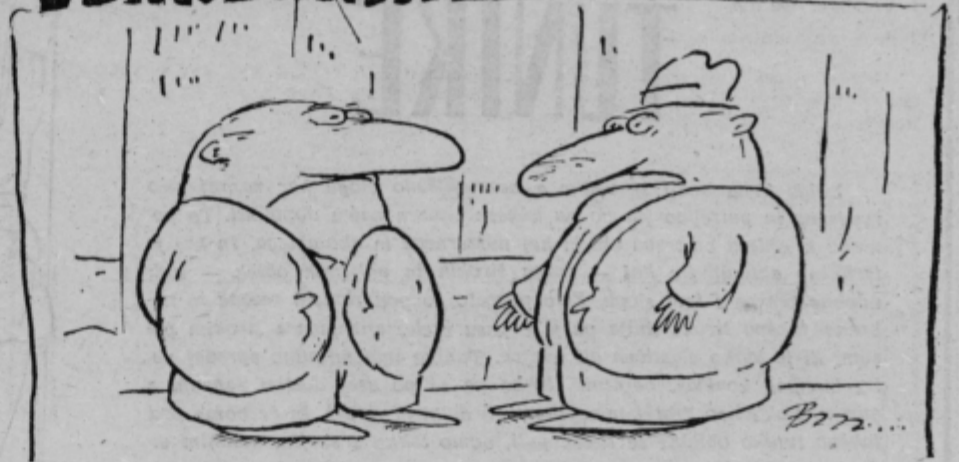
No, kot že rečeno, tu smo, da vas razveselimo. Smeh, pravijo, je pol zdravja. Pol nam ga dajo pa zdravniki, pa je dobro. Pa smo vsi zdravi kot dren. Saj res, dren je že začel cveteti. Torej moramo veselo zacveteti tudi mi. Pozabimo na vsakdanje skrbi, pozabimo na to, da bo plača šele prihodnjega petnajstega. Saj bomo potrpehli. Od lakote še ni nihče umrl. Od smeha pa tudi ne. Tako smešen pa smeh vseeno ni, da nam bi od smejanja trebuhu popokali. Če pa vam, se obrnite na proizvajalca. Če še imate garancijo!

REKLAMA

Človek se rodi mlad. Nebogljen je in neuk. Potem raste in se počasi uči. Spoznava ljudi in okolico. Potem gre v šolo, kjer se izpopolnjuje, dokler se ne nauči toliko stvari, da lahko začne delati. Sredi življenja doseže višek delovne moči. Potem pa začne ta počasi upadati. Začne se starati. Pridejo leta zatona in končno pride tudi smrt.

Temu se ni mogoče upreti. Kot Zastavi 101 nel!

VSADKANJA...

— Dober dan!
 — Oh, ali ne veš, da se ne reče več dober dan?
 — Kako pa potem?
 — Zdaj se reče: kaj se je danes podražilo?

SMB SMEH

MODERNIZACIJA V VOJSKI

Rad bi vam napisal nekaj o modernizaciji v naši vojski. Ne, ne bojte se, da bom imel težave, ker bom izdal vojno tajno. Boste videli, da ne.

Zapustiti vojašnico je vedno imenitna stvar. Najlepše je seveda takrat, ko za vedno odhajaš v civilni obleki. Toda lepo je že, če zapustiš žico ali ograjo za sabo le za eno popoldne.

Iti v mesto pa tudi ni tako enostavno. Izhod iz kasarne je običajno le eden, tam pa stoji starešina, kot ocenjevalec za mistra sveta, in ocenjuje, če ni kdo napravljen tako, da bi vojski v mestu delal sramoto. Razen na obleko ima piko še na lase, pogleda, če imaš ogledalo, glavnik, šivanko in nit, če si obril in še druge malenkosti, na katere sicer običajen človek pozabi. Kdo ni v redu, dobi na levo krug in voljno. In adijo mesto.

No in tako so stali vojaki pred odhodom v mesto pred kapijo. Med njimi je bil tudi naš vojak Janki. Vsi so boječe gledali, kakšna odločitev bo padla. Ko pride starešina do Jankija, mu pri njemu niso všeč dolgi zalisci in predolgi lasje. Ko vse pregleda, se izkaže zelo milostljivega:

— Tisti, ki sem jih opozoril, imajo 10 minut časa, da pomanjkljivosti odpravijo, potem naj pridejo spet sem.

Jankec si je mislil: — Dobro, boljše je skrajšati zalisce kot pa pustiti Jerico, da zaman čaka. In jih je skrajšal.

Ko so se vojaki ponovno zbrali pred izhodom, je starešina svoje delo opravljal hitreje. Pa vendar ne tako hitro, da ne bi opazil, da si Jankec ni skrajšal las.

— Kaj pa je s tabo? Se nisva zmenila, da bova lase skrajšala?

- Saj sem si skrajšal zalisce.
- Pa lase?
- Saj niso predolgi.
- So! In tak ne moreš v mesto. Voljno si.

Jankec se je zopet spomnil na Jerico, dvignil desno roko in... potegnil lase z glave. Spodaj pa se je pokazala bleščeča pleša.

Vidite, to je tista modernizacija v vojski, o kateri sem vam hotel pisati. Vojne tajne nisem izdal, le Jankec je rekel, da če tole napišem, da me bo. Zdaj čakam, kaj bo, če bo prebral tele vrstice. Držite pesti.

vojak Franček

ŽELJA

Jaka in Francka sta se vzela, ko je bilo njemu petdeset, njej pa nekaj čez dvajset. Po nekaj letih zakona pravi Jaka ženi neko jutro:

— Veš, Francka, ko se obrijem, se počutim 20 let mlajšega.

— Ah, Jaka, mu odvrne Francka, zakaj se ne briješ raje zvečer!

— Toda zagotavljam vam, tovariš miličnik, da sem tako našemljen že od pustnega torka in se mi doslej še ni uspelo vrniti domov!

Brez besed

ZANIMIVA PONUDBA

Kot smo zvedeli, je neko podjetje iz Sovjetske zveze ponudilo Soštanjčanom svojo najnovejšo pripravo za grelno tal. Gre za posebno novost, neko vrsto centralne kurjave, ki pa ni napeljana po stanovanjih, ampak pod površino pločnikov. Tako napravo so že napeljali po nekaterih pločnikih v sovjetskih mestih.

Soštanjčani so ponudbo z veseljem sprejeli in bodo verjetno uredili s to novostjo celotno cesto pri termoelektrarni, kjer je zdaj stalno poleaica. Ta najnovejša investicija bo še posebej nujna, ko bodo zgradili še novo termoelektrarno.

Za zdaj je neurejeno le še nekaj — TTKS se je namreč prav tako zanimala za ta del ceste, ker bi radi tukaj uredili drsališče. Svoje prvenstvene tekme bi lahko tu igrali tudi hokejisti Velenja.

LAŠKO PIVO LAŠKO

Staša Gorenšek

TUNIKE

Dolga krila bodo še vedno z nezmanjšano vlogo kar naprej zelo moderna in potrebno jih bo na kakšen izviren način dopolniti. To pomeni: h krilom bo treba obleči kaj modernega in aktualnega. In kaj je trenutno aktualnejše kot — razen širokih in ohlapnih oblek — tudi udobne tunike v tem slogu. Zelo pogosto so pod rameni rezane in nabrane, takšna široka linija pa je v pasu vselej stisnjena s širokim pasom, ki je lahko elastičen ali usnjen. Tunika ima navadno spredaj velik izrez in konicast ovrtnik, lahko pa se po vsej dolžini zapenja z gumbi. Rokavi so kratki in zavihani ali dolgi in široki. In če bomo pod takšno tuniko oblekle še tanek puli, bomo lahko s svojim modnim vidom zadovoljne.

priporočamo

V teh ljubkih kitajskih skodelicah in porcelana bomo pri nas namesto riža servirali pecivo ali kaj drugega. Skodelice lahko kupite na oddelku steklo — porcelan v vabljavnicah T. Cena: 22,38 dinarja.

ZDRAVNIK ODGOVARJA - SVETUJE

MAMILA

Na obmejnem prehodu v Škofijah je bila zaplenjena velika količina mamila, v vrednosti 7 in pol milijonov lir. Našega bralca v Celju zanima, kaj je to marihuana.

Odgovarja dr. Milan Bekčič: Marihuana je mamilo, ki ga pridobivajo iz konoplje (Cannabis). Uporaba ter zloraba te rastline je že dolgo znana. Poznamo dve vrsti konoplje — kot industrijsko rastlino za pridobivanje industrijske surovine in drugo vrsto, iz katere pridobivajo mamila. Aktivni element je smota Tetrahydrocannabinol, ki je v cvetu rastline.

V Mehiki, Libanonu in Indiji kultivirajo rastlino, ki daje večji koncentrat za proizvodnjo mamila. Mamila izdelujejo v različnih oblikah, kot na primer za cigarete, v raztopinah za vbrizgavanje v žile ali kot dodatek pijači.

Prve zapiske o marihuani najdemo v medicinskih knjigah, napisanih v času carja Shen Nunga na Kitajskem leta 2737 pred našim štetjem. Že v teh zapiskih naletimo na deljena mnenja o koristnosti marihuane v zdravilstvu. Nekateri so zatrjevali njeno koristnost za zdravstvene namene, drugi so menili, da je škodljiva za človeško zdravje. Marihuano so začeli iz Kitajske razširjati v Indijo in Severno Afriko. V Evropi jo zasledimo prvič leta 1800, ko so jo prinesli iz Egipta Napoleonovi vojaki.

V južni in srednji Ameriki jo poznajo že več stoletij. V ZDA se je začela širiti zloraba rastline leta 1920, v zadnjem desetletju pa je nastala prava epidemija uživanja tega mamila.

V 19. stoletju so uporabljali marihuano v zdravstvu, predvsem kot zdravilno sredstvo proti nekaterim boleznim, kot so kašelj, astma, revma, migrena itd. Sredi 19. stoletja so v Parizu, vhotelu Primodon, odprli misteriozni »Le club des Hachichins«; obiskovalci tega kluba so bili med ostalimi tudi Balzac, Dumas in drugi.

Danes je medicinsko dokazano, da je marihuana škodljiva za psihično in fizično zdravje človeka. Škodljivo deluje na centralno živčevje in povzroča posebno psihično stanje, od omamljenosti do psihičnih motenj, v katerih človek doživlja popolnoma izkrivljeno orientacijo časa, prostora, vida, sluha, pojavljajo se halucinacije in psihoze, zaradi katerih mora prizadeta oseba dobiti pomoč v zdravstveni ustanovi. Uživanje tega mamila je še posebno nevarno za telesno slabše razvite in mlade ljudi. Strokovnjaki, ki se ukvarjajo s proučevanjem vplivov mamila na človeka, so si enotni, da do danes še niso do kraja raziskali posledic. Usodno za človeka, ki uživa marihuano, pa je to, da se ne zadovolji samo s tem mamilom, ampak sega tudi po drugih, še nevarnejših. Ugotovljeno je, da je med uživalci heroina kar 85 odstotkov takšnih, ki so najprej začeli z marihuano.

Zakonodaja pri nas in v drugih državah določa ostre kazni zoper tiste, ki se ukvarjajo z nedovoljeno trgovino in širjenjem mamila.

Zdravljenje je možno zagotoviti bolj ali manj uspešno, vendar samo v zaprtih psihiatričnih ustanovah. Posebno mesto v borbi proti temu zlu ima prav gotovo preventiva z organiziranjem različnih oblik zdravstvenega svetlovanja, organizacije prostega časa mladih ljudi, svetovanje mladim in staršem ter druge oblike vzgoje.

PRI ZEMLJEPISU

Nace je bil vprašan zemljepis.

Učitelj: »Kako se imenuje zvezdarica, kjer poteka začetni poldnevnik?«

Nace pa kot iz topa: »Gavrilovič!«

UGANKE

1. Kdaj je človek v niši brez glave?
(Человек без лица)
2. Kako se imenuje instrument, s katerim gledajo Rusi skozi zid?
(Око)
3. Nekdo ima samo eno vžgalico in si mora prižgati svečo, pipo in kup slame. Kaj bo najprej prižgal?
(Свечу)

LENKA VRABIC

T SVETUJE

Ker je štirinajst dni minilo, se zopet oglašamo z nasveti in novicami iz Tehnomercatorjevih trgovin s ploščami. Povemo vam naj, da so precej dobro založeni s kvalitetnimi in raznovrstnimi ploščami.

Pa še zanimivost! Te dni je najbolj iskana plošča ansambla Pepel in kri, s skladbo Dan ljubezni. Če bo plošč zmanjkalo, so pri Tehnomercatorju obljubili, da bodo takoj naročili novo pošiljko.

REKAO JE DA ME VOLI — SANDRA KULJER

To je najnovejša plošča Sandre Kuljer, ki postaja vedno bolj popularna. Zadnje čase vzbuja vedno več pozornosti zaradi svojih glas-

bovskih kvalitet, pa tudi zaradi svoje privlačnosti. Zanimivo je tudi, da je skladbo »Rekao je da me voli«, napisala sama. Morda jo prav zato tako občuteno zapoje. Melodija je lahka, besedilo zveni iskreno, skratka, skladba ima vse možnosti, da postane hit.

MARIJA — RENESANSA
Skupina »Renesansa« je precej časa spremljala skupino Duška Lokina. Morda so fantje prav zaradi tega izbrali za svojo prvo ploščo prav Lokinovo skladbo »Marija«. Skladbo na drugi strani plošče »Oprostaj«, pa so napisali fantje sami. Torej to je nekaj zanimivosti o novih »zvezdah«. Stopite k Tehnomercatorju, kjer vam bodo ploščo zavrtili, in če vam bo všeč, bo vaša.

NEVER TURN YOUR BACK ON MOTHER EARTH — SPARKS

Verjetno o Sparksih ni treba posebej pisati, saj so tu-

di pri nas, posebno med mlajšimi, precej poznani. O glasbi na njihovi mali plošči, ki so jo izdelali pri Jugotonu, naj povemo, da je prijetna, vedra in zanimiva, taka pač, kot smo jo navajeni od »Sparksove«.

To je le nekaj, lahko rečemo, drobec tega, kar vas čaka pri Tehnomercatorju in na njihovih policah s ploščami. Treba jih je samo obiskati in prepričani smo, da boste zadovoljni.

Najprej se vsem lepo zahvaljujemo za prejete kartice in vas prosimo, da ste še naprej tako marljivi. Pa še ime našega nagrajenca: Bogdan Felicijan, Ločica 48, 63305 Vransko. Bogdan, čestitamo!

Tole pa je lestvica, ki jo boste lahko poslušali v Mladinski oddaji v petek, 4. aprila.

1. DAN LJUBEZNI — PEPEL IN KRI
2. DA MI JE ZNATI, KOJI JOJ JE VRAG — BIJELO DUGME
3. BUNGLE IN THE JUNGLE — JETHRO TULL
4. ENAKONOČJE — PEPEL IN KRI
5. SO LONG — ABBA

Pišite nam na naslov: Novi tednik — Radio Celje, Gregoričeva 5, 63000 Celje, s pripisom: »Za mladinsko oddajo.«

Trgovsko podjetje
»SAVINJSKI MAGAZIN« Žalec

razpisuje

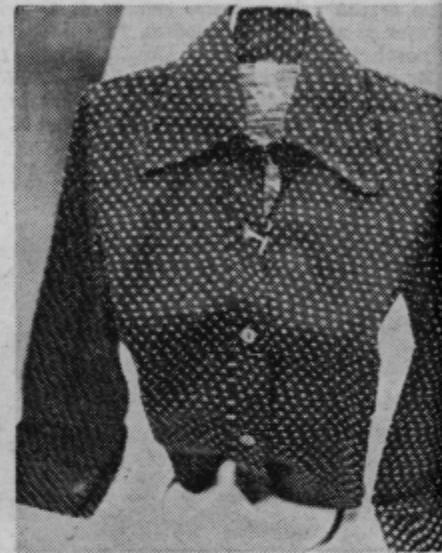
javno licitacijo
za prodajo

GOSTINSKE
OPREME

Licitacija bo dne 7. aprila 1975 ob 8. uri v gostinskem obratu (Gostišče »Pri pošti« Braslovče). Vsa sredstva si lahko ogledate v prostorih gostišča v Braslovčah v dneh 28. 3. in 4. 4. 1975 od 7. do 14. ure. Udeleženci licitacije morajo pred začetkom položiti 20 odstotkov od vrednosti sredstev, ki so v prodaji, pri blagajni podjetja ali nakazati na žiro račun.

V vsakem gospodinjstvu bo zelo dobrodošla kolekcija 12 začimb na leseni polici. Izdelujejo jih v Droga Portorož, kupite jih lahko v samopostrežni trgovini Rio. Cena: 114,40 dinarja.

V prodajalni Baby lahko kupite za vašega otroka od 2 do 14 let bluzice iz sintetičnega jerseyja, potiskanega s pikami. Cene: od 57,70 do 75,25 dinarja.

Če želite vaš dom polepšati, se odločite za eno od teh čudovitih čajnih garnitur ročno vezenih in uvoženih iz Kitajske. Kupite lahko med kompleti za 4, 6 ali 8 oseb. Cene: 133,50, 168,20 in 476,85 dinarja.

Prenosni transformator za varjenje TBH 140 BANTAM

je izredno primeren za varjenje kosov lahke pločevine ali za njeno obdelavo. Tehta le 20 kg, priločen je torej za dela v delavnici ali na terenu. Z njim lahko varimo mehko jeklo, nerjaveča jekla ali jekla, ki so odporna proti kislinam.

Transformator za električno varjenje TBH 400

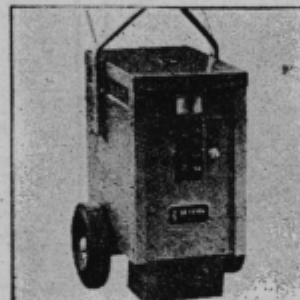

v moderni izvedbi ima izredne sposobnosti varilnega aparata. Zaradi vrhunca praktičnosti so pogonski stroški majhni. Dobite ga v različnih izvedbah — glede na zmogljivost kot tudi na načine upravljanja. Možna je uporaba v delavnici ali na odprtem prostoru ne oziraje se na vremenske pogoje.

Transformator za električno varjenje TBH 700

transformator je višja oblika delovnih orodij TBH. Prilagojen je delom vseh vrst — tudi glede na delovno okolje, delavnico in v njej za razna delovna mesta — ali za zunanja dela, pri čemer pa take ali drugačne klimatske razmere ne morejo motiti rednega dela.

Za vsa orodja TBH so na voljo prospekti z opisom konstrukcij, različnosti izvedb in z najnatančnejšimi strokovnimi pojasnili. Brodogradilišče, tvornica dizel motorov i tvornica električnih strojev i uređaja — Pula. P. P. BR. 208, TELEFON: CENTRALA (052) 24-322 TELEX: 25 252 YU ULJTES

BULJANIK

ESAB

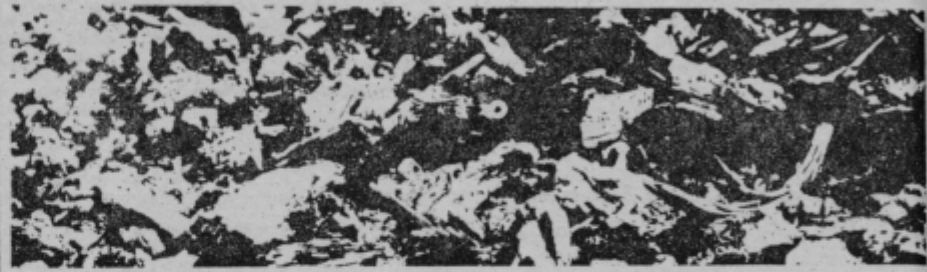

KOVINOTEHNA prodajalna
EXPORT — IMPORT **KURIVO**
CELJE

63001 CELJE, Mariborska 7 — JUGOSLAVIJA

**VABI VSE OBČANE, DA SI ŽE SEDAJ PO
UGODNIH CENAH NABAVITE KURJAVO.**

Trenutno vam lahko priskrbimo rjavi premog in lignit, ker pa so količine omejene, priporočamo, da se oglasite pri nas čimprej oziroma, da pohitite z nakupom.

Turistično društvo LAŠKO

objavlja
prosto delovno mesto

ŠEFA
TURIST BIROJA
(ni reelekcija)

Poleg splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

— da ima višjo ali srednjo strokovno izobrazbo ustrezne smeri z nekaj leti prakse v stroki

— da aktivno obvlada nemški in pasivno italijanski jezik

— da obvlada srbohrvatski jezik.

Nastop službe je mogoč takoj.

Osebnih dohodkov po dogovoru, stanovanja ni.

Kandidati naj pošljejo svoje ponudbe z dokazili o strokovnosti in delovnih izkušnjah v 15 dneh od dneva objave v dnevnem tisku na naslov:

TURISTIČNO DRUŠTVO
LAŠKO) — (komisija za
razpis).

TRGOVSKO PODJETJE

»NAMA« — LJUBLJANA

Tomšičeva 2

objavlja prosta delovna mesta za:
TOZD VELENJE

1. OBRAČUNSKI REFERENT
2. PRODAJALCI vseh strok
3. BLAGAJNIČARKA v samopostrežbi
4. NATAKARICA
5. SKLADIŠČNI DELAVEC

POGOJI:

pod 1.: srednja šolska izobrazba in 1 leto prakse
pod 2. in 3.: prodajalec in 1 leto prakse
pod 4.: natakarka(-ica) in 1 leto prakse
pod 5.: najmanj 6 razredov osnovne šole

Delo za nedoločen čas, poskusno delo 1 mesec.

Pismene ponudbe s kratkim življenjepisom in dokazili o izobrazbi in praksi sprejema kadrovska socialna služba podjetja Ljubljana, Tomšičeva 2, 8 dni po objavi.

Ponovno v prodaji 3. ponatis

magda stražičar

I. in II. del

CIGANKA

NAROČILNICA

Ime in priimek:

Točen naslov:

NEPREKLICNO NAROČAM NASLEDNJO KNJIGO
(neustrezno prečrtaj)

1. CIGANKA I. del, cena 30.— din
2. CIGANKA II. del, cena 30.— din

Podpis:

(To naročilnico izpolnite, izrežite in pošljite na naslov: ČZP KMEČKI GLAS, Miklošičeva 4, — 61000 LJUBLJANA)

SALON

NOTAS

TEKSTILNA TOVARNA

PREBOLD

želi sprejeti na delo več

EKONOMSKIH TEHNIKOV

za delo v finančni in gospodarski službi

POGOJ: končana ekonomska srednja šola.

Interesenti naj pošljejo pismene ponudbe na upravo Tekstilne tovarne Prebold v roku 8 dni od objave.

SCHIEDEL — YU —
Kamin, dimnik št. 1
v Evropi

PGP

GRADNJA ŽALEC

»AVTOPREVOZ«

Šempeter v Savinjski dolini

objavlja
prosta delovna mesta

1. VODJO avtomehanične delavnice
POGOJ: strojni inženir z 2 letoma delovnih izkušenj ali strojni tehnik s 5 leti delovnih izkušenj s področja avtomehanike

2. VARNOSTNEGA TEHNIKA
POGOJ: dokončana ustrežna srednja šola

3. 4 AVTOMEHANIKE
POGOJ: kvalificiran avtomehanic

4. AVTOELEKTRIKARJA
POGOJ: kvalificiran avtoelektrikar

5. SKLADIŠČNIKA za avtomaterial
POGOJ: trgovski pomočnik ali avtomehanic usposobljen za skladiščna dela

6. 5 ŠOFERJEV kamionov za špedicijo
POGOJ: kvalifikacija za voznika motornih vozil — izpit za C in E kategorijo

7. ADMINISTRATOR za poslovalnico Celje
POGOJ: nižja administrativna šola

Za delovna mesta pod 1., 2., 3., 4., in 5. bo možna zaposlitev s 1. 5. 1975, za delovna mesta pod 6. in 7. pa takoj.

S stanovanji podjetje ne razpolaga.

Ponudbe pošljite na naslov »Avtoprevoz« Šempeter v Savinjski dolini v 15 dneh po objavi.

STORE **FIAT** STORE **FIAT** STORE **FIAT** STORE **FIAT**

ZA KMETOVALCE TRAKTORJI FIAT - ŠTÖRE

V Štorah gradimo tovarno traktorjev. Štore so generalni zastopnik FIATA, s FIATOM imajo sklenjeno dolgoročno pogodbo o industrijski kooperaciji in medsebojni izmenjavi dobav. FIAT je vodilni proizvajalec traktorjev v Evropi z več kot 50-letno tradicijo. Traktorji FIAT so izredno EKONOMIČNI, možnost uporabe vseh priključkov. Primerni so za manjše in srednje kmetovalce, za ravninske in hribovite predele, zlasti s pogonom na vsa štiri kolesa.

DOBAVA TAKOJ IZ SKLADIŠČA V ŠTORAH. Servisna služba zagotovljena preko pooblaščenih specializiranih servisov.

Dva brezplačna servisa, enoletna garancija. Rezervni deli v skladišču v Štorah.

VAŠ TRAKTOR BO IMEL TOVARNO V NEPOSREDNI BLIŽINI — VESTE KAJ TO POMENI!

Model 300 — 28 KS standardne izvedbe
Model 300 DT — 28 KS s pogonom na vsa štiri kolesa
Model 300 F — 28 KS za vinogradništvo
Model 300 DTF — 28 KS za vinogradništvo s pogonom na vsa štiri kolesa

Model 350 — 35 KS standardne izvedbe
Model 350 S — 35 KS z dvostopenjsko sklopko
Model 350 DT — 35 KS s pogonom na vsa štiri kolesa
Model 350 DTS — 35 KS z dvostopenjsko sklopko in pogonom na vsa štiri kolesa

DOLGOLETNE IZKUŠNJE V PROIZVODNJI TRAKTORJEV FIAT SO GARANCIJA ZA KVALITETO

Zahtevajte ponudbe in informacije po tel. 063 — 770-010

**ŽELEZARNA ŠTÖRE
ŠTÖRE PRI CELJU**

PROBLEME DANAŠNJEGA ČASA ENERGETSKO KRIZO ONESNAŽEVANJE OKOLJA REŠUJEJO

schiedel — YU — dimniki
schiedel — YU — zračniki
schiedel — YU — jaški za smeti

SCHIEDEL-YU-DIMNIK

- porabi do 40 % manj goriva
- ne onesnažuje ozračja s škodljivimi snovmi

JE OKROGEL: daje boljši vlek, je enostaven pri čiščenju

IMA KISLINOODPORNI ŠAMOTNI VLOŽEK: je odporen proti og-nju, kislinam; varen pred zasajevanjem, toplotno obstojen

JE MONTAŽEN: zato varčen pri postavitvi, pri prostoru in cenen

Proizvaja, prodaja, montira, uvaža in izvaža

**Proizvodno gradbeno podjetje
GRADNJA ŽALEC**
Aškerčeva 4

Enota: Proizvodnja gradbenega materiala

Latkova vas pri Preboldu, tel. 722-027

Naše proizvode lahko kupite v vseh **PRODAJALNAH GRADBENE-GA MATERIALA** širom po domovini.

JELOVICA

LESNA INDUSTRIJA — SKOFJA LOKA — SLOVENIJA

POSLOVALNICA SKOFJA LOKA, Kidričeva 58, tel. 064 61 361

vam nudi finalizirano stavbno pohištvo
vrhunske kvalitete:

okna in balkonska vrata
furnirana notranja vrata
vhodna in garažna vrata
okenska senčila (poikna, rolete, žaluzije)

montažne objekte: stanov. hiše, vikende,
poslovne zgradbe

JELOVICA

20
LET

ZAGREBPUBLIC

Kupite Ciganko

MALI OGLASI

PRODAM

POCENI prodam Austin 1100, letnik 1968. Vprašajte zvečer Celje 25-262.

KUHINJSKE elemente in pomivalno omarico ugodno prodam. Mušič, Pod gradom 2, Celje.

AMI 8 prodam tudi na kredit, letnik 1971, 62.000 km, rumeno oker, dobro ohranjen, garažiran. — Šturm, Ulica V. prekomorske brigade 7, Celje za bencinsko črpalko na Ljubljanski cesti.

PRODAM prašiča za zakol 150 kg težkega. Jošt, Poniška 45.

3000 kg sena in otave prodam. Informacije od 16. ure dalje. Senič Stefan, Vinska gorica, Dobrna.

UGODNO prodam Ami 8 break, letnik 1971, zelo dobro ohranjen. Ogled vsak dan pri Slovenijales, Celje, Zidanškova 10 do 14. ure.

PRODAM škop za streho in konjske komate, zelo poceni. Pahole Ivan, Répno 1, Sentjur pri Celju.

PRODAM rabljeno pohištvo (kuhinjska kredenca, z mizo in stoli, divan, 2 postelji, z mrežami, vložki ter nočnima omaricama. Ogled dnevno od 15. do 16. ure. Ponudbe »Pohištvo«.

PRODAM novo dvostanovanjsko hišo v Sentjurju. Berčko Konrad, Ratanska vas 47, Rogaška Slatina.

PRODAM gradbeno parcelo na meji med Letušem in Rečico ob Paki in v Podvrhu nad Braslovškim jezerom. Informacije Bife Flere, Letuš.

PRODAM dnevno sobo s kavči. Ogled vsak dan. Anica Begović, Ljubljanska 31, stanovanje 26/VI.

TAUNUS 17 M starejši tip prodam po ugodni ceni. Ogled vsak dan popoldne. Zdravko Begović, Celje, Ljubljanska 31, stanovanje 26/VI.

UGODNO prodam novo garažo 450 x 250. Čiček Franjo, Hochkrautova 9, Celje.

PRODAM traktor Pasugali s koso, plugom, jermeni, Ojsteršek Ivan, Goričica 16, pošta Sentjur.

GRADBENO parcelo 900 kv. m z vodo in elektriko na gradbišču, 10 minut iz centra Rogaške Slatine prodam. Vešlgač Nada, Lačendol 37, Rogaška Slatina.

PRODAM avto NSU. Vprašajte vsak dan razen torika od 12. do 13. ure na tel. številko 21-991. Ponudbe »Celje«.

PRODAM otroški postelji z vložkoma in jedilni kot rabljen. Salamon, Vojkova 10, Celje.

AMI 6 letnik 68 prodam ali zamenjam za fiat 750. Pantner Anton, Štore 25.

UGODNO prodam dnevno vitrino, knjižno vitrino, televizijsko stojalo. Pur Rudi, Mariborska 68, Celje. Ogled od 15. do 16. ure popoldne.

PRODAM žago za žaganje hlodovine (skoraj novo). Hrvatin Jože, Liboje 76 a, Petrovče.

ZEMLJIŠCE na zelo lepi sončni legi in travrstno harmoniko prodam. Maks Korent, Trubarjeva 53 B, Celje, Otok.

UGODNO prodam Ami 8 break. Ogled od 16. ure naprej. Kostomaj Aleksander, Trubarjeva 40 Celje.

ZASTAVO 750 karambolirano, prodam po delih. Lo-

jen Drago, Hribarjeva 13, (Jožetov hrib), Celje.

ENODNEVNE piščance težke pasme brojlerje in rjave nesnice lahko samo jarkice dobite proti prednaročilu v valilnici Roje, Sempeter. Cena 4 do 4,5 din. Nudimo tudi enoletne kokoši za rejo ali zakol.

MOTORNO kolo Tomos Puch R. L. 125 registriran do okt. 1975 prodam. Valentinčič, Teharje 56/II.

PRODAM 4 ha zemlje in obzidje primerno za nadaljnjo gradnjo hiše, v Lembergu pri Smarju. Ostale informacije dobite pri Križnik Stanko, Sentjur pri Celju, Podgorje 20.

PRODAM mehko slamsko — seno po pravi ceni. Jože Senič Dobrna.

KUPIM

KUPIM prekle (fižolovke) nove. Ponudbe pod »Vrt«.

KUPIM kip Marije Brezmadežne rabljen a dobro ohranjen, velikost 1,30 oz. 1 m lesen ne keramičen, za kapelo. Ponudbe pod »Dobro ohranjena«.

KUPIM manjši mešalec za beton brez motorja. Stadler Miroslav, Liboje — Petrovče.

KUPIM stanovanjsko hišo v bližini Celja. Dobojska 16 Celje

STANOVANJA

VZAMEM dekleti na stanovanje v centru mesta. »Čisti in pošten«.

SOBO po možnosti s posebnim vhodom opremljeno iščem v Celju ali bližnji okolici. Ponudbe pod »Mirna«.

ZAKONSKI par brez otrok išče v Celju ali bližnji okolici samsko sobo. Plača dobro. Agatič Stjepan, Celje, Aškerčeva 16.

OPREMLJENO ogrevano sobo s posebnim vhodom in souporabo kopalnice iščem. Ponudbe pod »Solidna«.

ZAMENJAM lepo dvosobno stanovanje v centru mesta za dvoinspol sobo v bloku. Stev. tel. 21-884.

OPREMLJENO ogrevano sobo v Celju ali okolici: nujno išče uslužbenka. Telefon 26-818 od 6. do 14. ure.

ENOSOBNO stanovanje za delno pomoč na mali kmetiji nudim. Ponudbe »Ob železniški postaji«.

PRODAM vseljivo trisobno stanovanje s centralnim ogrevanjem in telefonom. Kolman, Laško, Rimska cesta 6.

NUJNO potrebujem sobo v Celju ali okolici. Pod »Reden plačnik«.

NUJNO potrebujem enosobno ali dvosobno stanovanje po možnosti na Hudinji. Ponudbe pod »Predplačilo«.

SOBO oddam solidnemu dekletu. Ponudbe pod »Opremljeno«.

RAZNO

VARUSKO k 10-mesečnemu dojenčku sprejmemo takoj. Lah, Malgajeva 2 a telefon 23-753.

NUJNO rabim šiviljo, ki bi šla šivat za nekaj časa na dom. Ponudbe pod »Okolica Celja«.

SPREJMEM žensko za 8-urno varstvo punčke stare 2 leti. Darinka Vrtačnik Celje, Prešernova 11.

SPREJMEM lažje honorarno delo. Ponudbe pod »Takoj«.

DAM v najem ali prodam zemljišče v k. o. Medlog ob cesti in sicer 30 a njive in 26 a travniških površin. Marija Podjaveršek, Celje, Dobrova 83.

POUCUJEM nemščino. Ponudbe pod »Uspeha«.

GARAŽO vzamem v najem v bližini Drapšinove, Saranovičeve ali Kersnikove ulice v Celju. Sifra »Garaža«.

ZAKONCA upokojenca brez otrok sprejmeta upokojen-

Zdomci in lastniki
deviznih računov izkoristite
popust 3%
pri nakupu za devize.

Popust velja za vse blago,
razen živilskih izdelkov.

Priporočajo se vse prodajalne
trgovskega podjetja

EXPORT - IMPORT
TEHNO-MERCATOR
CELJE

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta in starega očeta

VINKA MASNECA

se zahvaljujemo vsem, ki ste mu v zadnjih trenutkih lajšali trpljenje. Posebna zahvala kolektivu TT Prebold, Zavodu za požarno varnost Celje, Tovarni nogavic Polzela, Galantu Polzela, G.D. Groblja za darovane vence, župniku, pevcem in godbi ter vsem sosedom in prijateljem, ki so njegov grob zasuli s cvetjem ter ga spremljali na njegovi zadnji poti v tako velikem številu.

Vsem prisrčna hvala!

Zalujoča žena Marija, sinova Stane in Marjan z družino.

Latkova vas, 24. 3. 1975.

ZAPOSILITEV

VEC stavbnih ključavničarjev sprejem v delovno razmerje, po možnosti s prakso in šoferskim izpitom. Informacije od 6. do 7. ure v delavnici ali po telefonu 21-754. Ključavničarstvo Erjavec Aleksander, Celje, Babno 4.

ko brez otrok za družbo na deželi. Stanovanje zagotovljeno. Ostalo po dogovoru. Pod »Lahko takoj«.

ZIDARSKI mojster se sprejme nekaj zidarskih del z materialom ali brez. Informacije na Zagar, Gornja vas 29, Prebold.

POGLEJMO NAOKROG

LJUBEZEN PO SVETU

KAZNOVANA NEZVESTOBA

Dekleta iz rodu Džobi v republiki Mali so navadno že v dekliških letih objubljena svojemu bodočemu ženinu, ki za nevesto vnaprej plača staršem dogovorjeno vrednost v blagu ali drugih vrednotah.

Dekle mora k svojemu izbranemu možu še isti dan, ko jo obrežejo. Ta dan je za dekle, zraslo v ženo, odločilen. Obrezovanje poteka tako, da ženska, ki izvršuje operacijo, najprej položi na ščetavček ostro pekočo koprivo. Ščetavček hudo nabrekne in je tako nožu bolj dostopen.

Navadno, kjer sta ženin in nevesta približno ustreznih let, ni težav. Hudo je tam, kjer si neveste kupujejo starci, ki imajo sicer bogastvo, nimajo pa vsega drugega, kar si mlado dekle želi. V takih

primerih dekle pobegne, kar pomeni, da razdira zaroko in s tem prisili svoje starše, da vrnejo darove za nevesto spet ogoljufanemu ženinu. Če ima dekle fanta, ki jo hoče vzeti, mora ta fant v treh dneh položiti staršem plačilo, ki pa najbrž ni tako visoko, kot je bilo vrnjeno, ker mladi pač nimajo pod palcem. Če se to ne zgodi, se dekle vrne v vas, toda obrta po glavi in v mednožju, kar pomeni, da je vsakemu na voljo.

Redko se zgodi, da na prostitucijo obsojena ženska najde koga, ki jo je pripravljen peljati v koč kot ženo. Takrat se zgodi, da sme ženska spet pustiti rasti lase.

Na naši sliki džobijsko dekle ponosno dviga glavo, ki jo krasijo črni skodrani lasje — gorje, če jih bo nekoč morala ostriči.

KUPITE CIGANKO

V DVAJSETIH DNEH OKOLI SVETA (15)

NAM ŠE PREMALO ZNANE SKRIVNOSTI

Kadar nam goreča misel seže iz domačega kraja v neznan svet daljnega vzhoda, prav zares tja, kjer mislimo, da sonce najbolj radodarno izsesava svojo notranjost za srečno eksistenco ljudi, nikakor ne more prodreti skozi naše tradicionalne podobe. Slike, ki Japonsko poznajo le po nerazumljivi, kašljajoči govorici, po samurajih, ikebani in gejšah. Naša krožna pot okoli sveta nam ni mogla dati v roke orožja, da premagamo ne-spoznane resnice. In Japonska je resničnost, ki je ne moreš gledati od daleč, ne da bi iz očmi izvrtal dovolj globok pogled v neprodušno, skrivnostno navidezno odmaknjeno sveta...

Zato pa so ostale drobne in velike impresije. Slutene in neslutene. Take, ki bi jih lahko za večkrat skrili v najbolj

mladostno nagajivost. Samo rumenkasta meglica spominja, da bi nekje daleč nad sivkastim oblakom smoga znalo človeško oko ujeti nekaj smejočega se sonca.

A otrokom zato ostaja 12 TV programov za štiri rimi mrazimi stenami, kot simbolom nove odtujenosti civiliziranega dvonožca.

Zrak, voda, zemlja. Nato še prebivalstvo. Demografska eksplozija toče po glavi tudi Japonce, posebej še mestne očete v Tokiu, ki ne morejo razvozlati stanovanjske krize. Množice bruhajo v mesto, kajti vsak si v sanjah skuje najgladkejšo pot do sreče samo po velemestnih ulicah. Če k temu prištejemo še znan podatek, da Tokio stoji na najnevarnejšem potresnem območju in da med letom seizmografi zaznajo nad sto in sto potresnih sunkov, potem se nam lahko vsaj malo bistri odgovor na vprašanje, zakaj Japonci gostu v restavraciji ponudijo najprej vročo krpo, da si otre roko... Zakaj z neverjetno hitro rešujejo smetarske probleme... Zakaj hodijo po cesti s sterilnimi oblji da ustih... In zakaj so spoznali, da mora človek obvladati in obvarovati okolje. Če noče, da si bo orehito skopal grob danes že nepredvidljivih velčin. Morda so Japonci spoznali, kako umetno izvedeni dilema, da ali ne varstvo okolja in kako varovati okolje.

Pri nas še nismo tako daleč.

Ko sem tako mimobežno vidno in slušno spoznal japonsko ekološko resničnost, sem vendar, ob nekaterih japonskih posebnostih, razumel to njihovo drhtenje, ta strah pred grozljivo prihodnostjo.

Nekateri trdijo, da tiči posebnost japonskega odnosa do narave, cvetja, in kulturnih manifestacij njihovega življenja, tudi do tradicije, v zenu. To je japonska religiozna filozofija, nekaka oblika budizma in njeno jedro je razmišljanje, meditacija. Zen ni nič drugega, prav nekaj atvor, kakor spod bujanje notranje latentne krize, v kateri živimo vsi kot Freudovi pacienti. Zen je torej izrazit način psihične terapije, zdravilje nja. Odgovor na določeno vprašanje lahko najde

samo tisti, ki je sam postal — vprašanje.

Ali je zen usodno vplival na življenjske navade Japoncev, laično ni moč poprek soditi. A nekaj je res. Za Angleže radi rečemo, kako mojstrsko so znali pitje čaja spremeniti v najlepši obred družabnosti.

Japonci so učitelji Angležev. Chanoyu je ime japonske čajne ceremonije, ki praviloma fascinira tujca. Japonski čajni obred korenini v 16. stoletju, a njegov resnični izvor gleda še dalje v preteklost. Povezujejo ga z zenom. To, kako moraš kupo čaja prijeti v levo roko, jo počasi trikrat obrniti, se z desno roko lahomno dotakniti roba, nato pa počasi, v požirkih srkatj čaj — to je kajpak več kot obred, to je že res meditacija, to je že več kot resničnost. Še posebej, ker moraš nato nežno položiti baso na tatami tla pred seboj.

Ali pa Japonska ljubezen do cvetja. O ikebani vemo dovolj. Morda le tega ne, da pozna ikebana (ali aranžiranje cvetlic) danes tri do štiri tisoč različnih šol, začeli pa so jo negovati pred šeststo in več leti. Še večja znamenitost pa so japonski vrtovi. Japonci

jih delijo na dva tipa — tsukiyama (gričevnat vrt) in hiraniwa (ravni vrt). Tudi ta del njihove življenjske ustvarjalnosti, četudi Japonci nečejo reproducirati narave, ampak jo raje oblikujejo in aranžirajo, tesno povezujejo z zenom.

In kam naj uvrstim japonske kuharske specialitete, kot so sukijaki, tempura, yakitori in sushi? Pa njihov suntory viski in sake, ki je nacionalna pijača? Pa kimono, ki počasaj izgublja domovinsko pravico v oblačenju?

Ali vse te drobne, nam malo znane skrivnosti japonskega življenja, kot turistične vtise postopoma zbrisem iz predstave o deželi vzhajajočega sonca? Ali pa jih naj lograjem v mozaik spoznanj o japonskem življenju tega trenutka, ki se sooča s tradicijo in tradicija s prihodnostjo? Japonska ima morda majhno prednost v ridenju njihovega jutra — ne zaradi zena, morda pa zato ker so dovolj zgodaj spoznali, da je res tanko tavati v preteklosti, a da je najtežje preteklost povezovati s sedanostjo, ki koraka ob boku s prihodnostjo.

Tokio, sayonara!
Letimo na Havaje.

**PIŠE JOŽE
VOLFAND**

skriti del srca, in take, ki ostanejo v razumu, v očeh, kot hladno, neizprosno dejstvo.

xxx

Ze zadnjič sem pisal o japonskih ekoloških problemih — o tem, kako živčno, a pravočasno so se lotili varstva okolja in narave. Naš vodič je cel avtobus moril dobro ure s tokijskimi problemi odvažanja smeti in fekalij. Tokio se muči z nerešljivim problemom smetenja, smetišč in odpadkov. Morje jih za sedaj še rešuje, vendar še niso znati dokončno odgovoriti, kaj bodo morali storiti, če hočejo obvarovati tokijsko ljudsko mravljino nesnage in umazanije...

Sonce se vam smeje, so nam rekli vodiči. In res je bilo naše tokijsko novembrsko jutro kot droben češnjev cvet, ki ga zaljubljenec podeli dekletu. Prebivalci Tokia skorajda ne vedo več, kako dobrotljiv in topel planet je sonce. Gost, nepredrten plašč smoga se jahato dviga nad tokijskim megalopolisom in otroci se dvakrat prikrajšani za največjo slast otroštva — sredi mesta nimajo zelenih, poskočnih trat in smog ne dovolj soncu, da bi razlil vroče žarke na

NOVI
tednik 12

NOVI TEDNIK — Glasilo občinskih organizacij Socialistične zveze delovnega ljudstva Celje Laško Slovenske Konjice Šentjur, Šmarje pri Jelšah in Zalec — Uredništvo: Celje, Gregorčičeva 5, poštni predaj 161; Naročnina in oglasi: Trg V. kongresa 10 — Glavni in odgovorni urednik: Jože Voltand tehnični urednik: Drago Medved — Redakcija: Milan Bošković, Jure Krašovec, Mateja Podjed, Milan Senčar, Damjana Stamejčič, Brane Stamejčič, Zdenka Stopar, Milenko Strašek, Tone Vrabi — Izhaja vsak četrtek — Izdaja ga CGP »Delo« Ljubljana — Rokopisov ne vračamo — Cena posameznika številke 2 din — Celoletna naročnina 75 din polletna 37 din let. uredništvo 22-369 in 23-105, mali oglasi in naročnine 22-800. Tekoči račun 50102-601-20012 CGP »DELO« Ljubljana — Te